

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 33(647) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1959 m.

RUGPJŪČIO-AUGUST 12 d. PRICE 15 ct. XIX METAI

Politinių įvykių savaitė

BRĖSTA LABAI RIMTI TARPTAUTINIAI ĮVYKIAI
Šį rudenį Chruščiovas su Eisenhoweriu pasikeičia vizitais.
— Eisenhoweris prieš tai išvyks į Europą susitarti su Vakarų valstybių viršūnėmis. — Chruščiovo lankymosi data Amerikoje nustatyta spalio 15 dieną. — Chruščiovas lankysis ir Kanadoje. — Eisenhoweris Rusijon išvyks lapkričio mėnesį.
— Vietnamo komunistai tęsia karą su Laosu. — Prasideda Amerikos valstybių konferencija. — Ekonominė Europos vienybė išplečiama į Graikiją. — Dar šiemet gali įvykti „viršūnių“ konferencija.

Tarptautiniai įvykiai ir pasaulio valstybių santykiai įeina į naują fazę, kuri atneš naujų lemtingų pasekmių, nors skelbiama, kad esą kol kas nieko ypatinga nenumatoma ir kad Chruščiovo pasimatymas su Eisenhoweriu niego ypatinga neduos. Šitą teigimą patvirtina JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Dillon oficialiu pareiškimu. Bet tai yra tikrai visuomenės rėmimas, kuri sukyla

PRIEŠ CHRUSČIOVO LANKYMĄSI AMERIKOJE.

Kaip visada, Amerikos nuomonė ir šio vizito klausimu nėra vieninga. Vieni pritaria, kiti pasisako prieš. Bet kas pritaria, atrodo, kad daugiau mandagumo ir iš pagarbos savo prezidentui sumetimų. Šiaip gi Chruščiovo vizitas sukėlė visų suinteresuotųjų susirūpinimą: ar neįvyks kas nors bloga? Tai atrodo lyg Vakarų derybos su Maskva prieš Antrąjį pasaulinį karą, kai Maskva derėjosi su Vakarais, o pasaulio darė josi su Hitleriu. Ar neįvyks taip ir dabar, nes Chruščiovas tariasi su Kinijos Mao-Tse-tungu.

Iš kitos pusės,

REIŠKIAMI IR VILTIN GESNI LAUKIMAI.

Kaikas mano, gal su Chruščiovu Eisenhoweris galės ką nors geresnio sutarti, kad būtų išvengtas Trečias pasaulinis karas. Tikrai šitie geromis atimtis grindžiamieji laukimai neturi realaus pagrindo. Vice prezidentas Nixonas, sugrįžęs iš kelionės po Rusiją ir Lenkiją ir turėjęs pakankamai pasitarimų su Chruščiovu, sako, kad

MASKVOJE „NIEKO NAUJA“.

Imperialistinė Rusijos diktatūra, kaip kalba, taip ir yra pasiryžusi siekti užkariavimų, ir nėra jokio pagrindo laukti, kad ji savo nusistatymą pažeistų. Rusijos diktatūrai keisti nusistatymą reikėtų išsižadėti savo siekimų, savo programos, savo tikslų. O tas neįmanoma.

Kad sovietija nekeičia ir nekeis savo laikysenos ir savo imperialistinių užsimojimų, matyti jau vien iš to, kad

SOVIETIJA TEBEVYKDO UŽGROBIMO KARUS.

Sovietija veda karą prieš Formozą; sovietija veda karą Laose, nors Maskvos „Pravda“ didelėmis antraštelėmis skelbia: „pateisinti visų tautų vilnis — gyventi taikoje ir draugystėje“. Veda karus, o skelbia taiką. Vakarai gi karų neveda, bet jie kaltinami karų kurstymu... lyg jie sovietiją kurstytų prieš save.

Todėl, iš kurios pusės bepaime, yra aišku, kad

RUSIJOS AGRESIJA GALI

BŪTI ATREMTA TIKTAI JĖGA,

ir jokie susitikimai čia padėti negali.

Vis dėlto Chruščiovo susitikimas su Eisenhoweriu turės pagrindinius klausimus išryškinti. Nors visa eilė faktų, — kaip derybos Ženevoje, nesibaigę sovietų karai prieš laisvąjį pasaulį, nesibaigę kurstymai prieš Vakarų valstybes, organizavimas laisvose valstybėse penktosios kolonos, Rusijos atsisakymas nusiginkluoti ir su tikti su atominių ginklų bandymo kontrole, tipgi visa eilė kitų faktų, — rodytė rodo, kad

SUSITARIMAS SU SOVIETIJA NĖRA ĮMANOMAS.

Maskva taikos nenori, arba jeigu ji deklamuoja taiką, tai tikrai tokia, kurios metu palaisninti ji galėtų užgrobti visą Vakarų pasaulį. Gražiausiai tuo įsitikino Egiptas, Irakas, Koreja, Formoza, Indokinijos valstybės ir tt.

Ryšium su Chruščiovo pasimatymu su Eisenhoweriu ir šio išsiaiškinimais su Vakarų valstybių galvomis, spėjama, kad politiniai įvykiai žymiai sparčiau pasistūmės pirmyn, ir

DAR ŠIEMET GALI ĮVYKTI „VIRŠŪNIŲ“ KONFERENCIJA,

nes, anot patarėlės, kritės kartą į balą, visvien jau esi susitepes... Ir „Pravda“ spėlioja, kad šie susitikimai gali būti istoriniu lemtingu posūkiu.

Kaip ten bebūtų, Chruščiovo vizitas su Eisenhoweriu su tartas, — Chruščiovas į JAV atvyks spalio 15 d., o Eisenhoweris revizituos jį lapkričio mėnesį.

Beveik tiksliai spėjama, kad

CHRUSČIOVAS LANKYSIS KANADOJE.

Be Ottawos jam bus parodyti Kanados vakarai ir Montrealis, o gal ir Quebecas, kur yra siūloma padaryti „viršūnių konferenciją“.

Kad Chruščiovo susitikimas su Eisenhoweriu yra labai svarbus, rodo tas faktas, kad prieš jiems susitinkant Amerikoje,

EISENHOWERIS IŠVYKS Į EUROPA TARTIS

su Vakarų valstybių valdžiomis. Eisenhoweris penkis dienas tarsis su Anglijos valdžia, tarsis su Prancūzijos, Vakarų Vokietijos, Italijos ir reikia manyti, su visomis NATO valstybėmis, kurios pareiškė pagidavimą prieš tai pasitarti tarpusavyje. Tat pasitarimai be abejo bus nepaprastai svarbūs. Greičiausia juose

BUS SPRENDŽIAMAS TAI KOS AR KARO KLAUSIMAS.

Tat reikia konstatuoti, kad su šiuo pasimatymu, kurio esanys iniciatorius yra sovietinis diktatorius, bet konkretaus pa

Amerikos lietuviai krepšininkai Pietų Amerikoje

(Reportažas iš Buenos Aires)

Į Argentinos lietuvių kolonijos istoriją tapo įrašytas naujas ir garbingas įvykis — Š. Amerikos lietuvių krepšininkų rinktinės atsilankymas, kuris ne tik iš didelio apsnūdimo išjudino visą koloniją, bet gana plačiai išgarsino lietuvių ir Lietuvos vardą. Ne vien tik Argentinoje tas įvykis, bet ir Kolumbijoje, Urugvajuje, Brazilijoje ir Venecueloje, kur šie sporto karžygiai lankėsi ir ko vojo prieš tvirtas krepšinio komandas.

Didelė garbė tenka Š. Amerikos lietuviams krepšininkams, išskelusiems sumanymą vykti į Pietų Ameriką ir tuo savo žygiu suartinti tuos du kontinentus, kur tiek daug lietuvių gyvena. Taip pat, nemaža garbė tenka ir tiems, kurie savo doleriais tą krepšininkų sumanymą parėmė, be ko tas sumanymas nebūtų galėjęs įvykti. Lygiai, kaip prieš 26 metus kad du drąsuoliai, Darius ir Girėnas, skrido per Atlantą, ir tą žygį paaukojo Lietuvai, Š. Amerikos lietuviai suprato to žygio reikšmę ir tų drąsulių žygį parėmė savo uždirbtais doleriais ar morale parama. Dariaus ir Girėno žygis visame pasaulyje išgarsino Lietuvos vardą, o mūsų tautos istorijoje paliko amžiną atminimą. Netenka abejoti, kad ir Š. Amerikos lietuviai krepšininkai būtų šį žygį toje P. Amerikoje, būtų pasirinkę vykti į Lietuvą, jei Lietuva būtų laisva. Gal ne vienas iš krepšininkų širdyje viešpatavo troškimas, kad iš Čikagos pakiltų lėktuvas pasuktų ten, kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka...

Kada lietuviškoje spaudoje pasirodė žinutės, kad Š. Amerikos krepšininkai sumanė aplankyti Argentina, Argentinos lietuvių kolonijoje buvo vienbalsis pritarimas ir pasižadėjimas pagal išgales krepšininkus priimti ir globoti. Kada šis sumanymas virto tikrove ir Š. Amerikoje prasidėjo šiam žygiui aukų rinkimas, Argentinos lietuviai pradėjo ruošti svečius su tikti. Buvo sudarytas specialus komitetas, į kurį įėjo Arg. Liet. organizacijų ir spaudos Tarybos pirm. J. Čikštas — pirmininku, „A. L. Balso“ red. K. Norkus — sekr., L. J. Mačiūdas — išdėtininku ir nariais; sporto klubo „Kovas“ pirm. J. Petratis, Vy. Rastauskas, Z. Juknevičius, V. Diminskas, V. Petronaitis ir ALOST Taryba sudarė organizacijos ir spauda.

Na ir užvirė darbas, kuris sukelė ant kojų kojų visą apsnūdusią Argentinos lietuvių koloniją. Lietuviškoji spauda teikė visas informacijas apie reikalų eigą ir galų gale buvo paskelbtas pranešimas, kad mūsų broliai lietuviai iš Čikagos iškeliavo Argentinos kryptimi. Daug rūpesčio komisijai reikėjo su krepšininkų ir jų palydovų apgyvendinimu. Apgyvendinti hotelyje nebuvo jokių lėšų, nes iš daugelio fabrikančių ir save vadinančių milijonieriais neatsirado nė vieno, kuris būtų pasiūlęs didesnę sumą šiam tikslui. Teko belstis į tautiečių duris ir prašyti, kad priglaustų. Laimė, kad tokių atsirado be didesnio jėškojimo. Žinoma, tas krepšininkams ne suteikė džiaugsmo, nes gyvenimiškos išsisklaidžius ir šeimose, be poilsio, atsiliepia į sportininko fizinį stovį ir rezultate krepšininkai išsina į rungtynes, išverge.

Nukelta į 6-tą puslapį.

Mielą mūsų skyriaus nari

D. VYTAUTĄ ČESNĄ ir MILYTA ŽIZNIAUSKAITĘ

iš Clevelando, sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, nuoširdžiai sveikiname ir linkime laimingo gyvenimo

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio
Montrealio Skyriaus Valdyba.

siūlymo iniciatorius yra Eisenhoweris, pasaulinė politika turės įtaką, o aiškesnio aiškumo laimėjimui ir būtent į aiškesnį nusistatymą: taika ar karas?

Įvykiai tuo tarpu rutulioja si nesulaikomai toliau. Atsirado

NERAMUMŲ ŠALTINIS KARIBIJOS JŪRŲ ZONOJE.

Tai dar ramūs neramumai. St. Domingo (Dominikonų) valstybė apkaltino Kubos diktatūrą, kad ji ruošia neramumus, Maskvos pavyzdžiu organizuodama „sukilėlius“. Tuo reikalu šią savaitę St. Jago, Čilėje prasideda Amerikos valstybių konferencija, kurioje vyko JAV skr. Herteris ir Kubos diktatorius F. Castro. Turbūt nelengva bus Castro pasiteisinti, nes Kubos nagai buvo įkišti ne tik į Dominikonų, bet ir į Amerikos centro valstybes... Čia įdomus yra klausimas: kieno ta inciatyva?

ŽENEVOJE SUSITARTI NEPAVYKO,

pareiškė Herteris, tiksliai išaiškėjo, kad sovietai yra pasiryžę Vakarus iš Berlyno išstumti.

Tai sovietų reklamuojamasis „Spartako“ stadionas Vilniuje. Taip jis atrodė šiemet Dainų Dienos metu. Kaip buvo skelbta, muzikai — B. Dvarionas, J. Švedas ir K. Kaveckas buvo paskelbę viešą pareiškimą, kad šis stadionas neturi chorų esančių trados ir prašė valdžią ją bent pradėti statyti. Bet jų balsas nepasiekė „dangaus, kuriame sėdi sovietijos viešpaciai“ — maskviniai diktatoriai, ir stadionas koks buvo, toks ir liko...

Naujienos iš pasaulio sostinės

TIKTAI VIENA „NEDALO MOJI MATUŠKA ROSSIJA“

Prisiklausęs radio ir prisiklausęs sovietinės propaandos, pats sau netikėdamas, dar kartą apžiūrėjau Rusijos parodą New Yorke „Coliseum“ patalpose. Ne. Nieko daugiau ten nėra, kaip tik „jedinaja i nedielimaja matuška Rossija“. Apie jokiais „respublikas“ nėra kalbos. Visi eksponatai tikrai Rusijos vardu! Jokios Lietuvos, jokios Latvijos, jokios Estijos parodoje nėra. Yra tik Maskva, Leningradas, Ryga, Vilnius, ir tai tikrai žinoma, kieno yra tie miestai.

Kai Lietuvos okupantas ir skelbė ir per „Tėvynės Balsą“ davė net ir atvaizdų Lietuvos šokėjų, po kuriais buvo parašyta, kad jie dalyvaus New Yorke parados metu, nieko panašaus ligšiol nebuvo. Ir meno vaizdai vien tikrai ir absoliutiškai tikrai Rusijos vardu ir rusų rodomi. Todėl Amerikos žmonės, lankydamiesi parodoje, ir klausia, o kur gi „sovietų respublikos“? Kodėl jos sulietos su visa Rusija? Tai juk absoliutiškai okupacijos įrodymas. Aiškesnio ir nereikia.

SUSIROPINIMAS DEL CHRUSČIOVO

JAV valdžios organai susirūpinę Rusijos diktatoriaus sau gumu, o pavergtųjų tautų žmonės susirūpinę tinkamai kruvinosios diktatūros „viršūnė“ su tikti — suruošti išpuolingą piktą, kokio jis niekur pavergtųjų tautų šalyse nematė.

Kor.

AR BUS TREČIOJI TAUTININKŲ PARTIJA?

Paskutiniai įvykiai, ryšium su V. Rastenio prisipažinimu, kad Vilniaus „Tiesa“ teisin

Saharoje, milžiniškus natūralių dujų rezervus, Prancūzija, drauge su ekonomine Euro New Yorke Filharmonijos orkestras išskrido į Europą projektą — vamzdžiais atvesti į Europą tą gazą, nuklojus juos per Afriką ir per Vidur žemio jūrą. Milžiniškas projektas jau pradėdamas vykdyti. Be to, esąs ir projektas dujas gabenti specialiais tankais, su tirštintu jais ligi skysčio konsistencijos. Projektui įvykdyti reikia 650 milijonų dolerių.

Didžiulis taifūnas nusiaubė rytinę Aziją. Formozoje užmušta 222 ir sužeista per 300 asmenų. Japonijai padaryta didelių nuostolių.

Išėjo XVIII Lietuvių Enciklopedijos tomas, kurį redagavo J. Puzinas.

JAV paleido aplink Žemę rodą Bostone bus vasaros pa naują satelitą su 15 instrumen

baigoje.

— Turkija ir kitos valstybės atmetė Rusijos siūlymą nusi

atominti.

— Vinco Krėvės raštų pirmasis tomas jau renkamasis. Jame, be kita, bus ir jo lenkiškai rašyti eilėraščiai.

— Dail. A. Rūkštelės darbų pa rodą Bostone bus vasaros pa naują satelitą su 15 instrumen

baigoje.

PADĖKA

Lietuvoje mirus brangiam mūsų Tėvui, Broliai Uošviui, Seneliui

— JUOZAPUI LUKOŠEVIČIUI —

visiems mus vienokiu ar kitokiu būdu užjautusiems, užprašiusiems šv. Mišias ir palengvinusiems liūdesio valandoje reiškiamą gilią padėką

Nuliūdę vaikai, brolis, brolienė, marčios, žentai ir vaikaičiai.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDZIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

D.Ominic 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Žiburiai, kuriems negalima leisti užgesti

RASO STEPAS VYKINTAS,

Vokietijos krašto Valdybos narys.

Jaučiu ne tik pareigą, bet ir būtinybę supažindinti mieluosius skaitytojus su Vargo mokyklų būkle Vokietijoje.

Pirmiausia tenka pabrėžti, kad Vargo mokyklos Vokietijoje yra tas kraujas, kuris atneša Vasario 16 d. gimnazijai naujų lietuviškosios gyvybės atžalų. Jei nebūtų Vargo mokyklų, nebūtų ir Vasario 16 d. gimnazijos. Šit faktai: iš Memmingeno Vargo mokyklos gimnaziją lanko 10 mokinių, iš Miuncheno 3, iš Wehlno, kol ten veikė Vargo mokykla, lankė gimnaziją daugiausia mokinių. — Taigi, kas supranta lietuvių gimnazijos svarbą tremtyje, tas supras ir Vargo mokyklų Vokietijoje reikalingumą.

Kol Vokietijoje gyvena gausybė lietuvių tremtinių, tol čia veikė daug lietuviškų gimnazijų, pilnų pradžios mokyklų, visokių specialiųjų mokyklų ir kursų, net Baltų, taigi kartu ir mūsų, universitetų. Daugumai iš emigravusių, tebuvo galima išlaikyti tik Vargo mokyklas. Ilgą laiką jas rėmė tai Ballas, tai geradariai lietuviai užjūriuose, tai „Free Europe“. Dabar visi šios paramos dėl vieno ar kito priežasties nutrūko. Dar Vargo mokyklas Vokietijoje, kiek galėdami, remia geradariai Kanados lietuviai per L. Kanados Šalpos fondą.

Tuo tarpu, kai Vokietijoje vietinių gyventojų ekonominė būklė kasdien gerėja, lietuvių tremtinių atstovai, kaip ir Vokietijoje, atskirai proporcingai blogėja. Šiuo metu Vokietijoje lietuvių ir centrinių organų, ir atskirų asmenų materialinė būklė yra labai pablogėjusi. Sumažėjusios ir tarp tautinės, ir lietuvių karitatyvinių organizacijų ir atskirų asmenų pašalpos verčia Vokietijoje gyvenančius lietuvius ne tik susispausti, bet kliudo jiems net vaikus leisti į lietuviškas mokyklas. Šit faktai: Miuncheno Vargo mokyklą šiuo metu lanko 8 mokiniai, o lietuvių Miunchene gyvena per 200, kurių šeimos yra kelios dešimtys mokyklinio amžiaus vaikų. Ko dėl tie vaikai nelanko lietuvių Vargo mokyklų? O gi todėl, kad daugumas tėvų neturi pakankamai lėšų nuvežti savo vaikus į mokyklą, kuri yra toli užmiestyje ir vaiko nuvežimas kainuoja pusę dolerio, jei vaikas vienas važiuoja ir dolerį, jei motina mažą vaiką palydi, norėdama jį apsaugoti nuo susisiekimo nelaimių. O tu 8 vaikų tėvų būklė yra tokia: keli tėvai yra tbc. ligonys ir gyvena iš menkos vokiečių pašalpos, kiti tėvai dirba, šiek tiek uždirba, bet tie uždarbiai nėra dideli ir vaikams negali sudaryti pakankamų mokslo sąlygų.

Liūdniausia vaizdas man teko matyti, atsilankius į Ober-Eselsbergo Vargo mokyklą. Ši, arti Ulmo esanti stovykla yra labai apleista: barakai — mediniai, patalpos — nežmoniškai skurdžios, ankštos, lietuvių gyvenimo — daugiau sia našlės moterys ir bedarbiai

tbc ligonys. Tiek vargo, tiek skurdo turi pakelti šie lietuviai! Aš abejoju, ar Sibiro lietuviai blogiau gyvena? O kas jiems padeda, šiems lietuviams? Kam rūpi, kad našlės moteris turi 10 vaikų? Kad tie vaikai negali Vargo mokyklos lankyti, nes neturi už ką nupirkti šasiuvinų, rašalo, knygų, o dažnai gal ir duonos... Vienas tėvas guodėsi, kad jis 2 vaikų negalėjo leisti į vargo mokyklą, nes jis pats džiovininkas ir jo abu vaikai dabar guli džiovininkų sanatorijose. Balševikai gali juoktis Mefistofelio juoku, kad jie laisvę mylinčius tėvus privertė kentėti dėl vaikų nelaimių. Išvada aiški: jei nebus paramos iš gerai gyvenančių lietuvių užjūriuose, Ober-Eselsbergo stovyklos lietuvių yra pasmerkti lietuviybės pražūčiai.

Memmingene Vargo mokykla yra didelė, daug vaikų, apie 40, bet daug ir vargo. Čia taip pat daugiausia gyvena ligonys, seneliai, bedarbiai. Kai kurie vaikai yra labai gabūs ir galėtų siekti augštojo mokslo, bet dėl vaikų sunkios materialinės būklės, jie suklumpa pusiauelyje. Anksčiau šią mokyklą efektyviai rėmė Chicagoje D. Augienės suorganizuotas rėmėjų būrelis, bet jis pavargo, ir dabar mokykla negauna iš niekur jokios paramos.

Tai tik trys Vargo mokyklos, kurias neseniai aplankiau. Bet Vokietijoje veikia dar 14 argo mokyklų, kurių neaplančiau, bet, gerai pažindamas Vokietijos lietuvių gyvenimą, žinau, kad ir tos 14 mokyklų vargsta be vadovėlių, be rašomųjų priemonių, nevieni vaikai jas gali lankyti, nes tėvai neturi materialinių sąlygų vaikams leisti į tas mokyklas.

Ką šiose Vargo mokyklose mačiau ir girdėjau? Vaikai yra geri, lietuviškai nusistatę. Jie su dideliu malonumu lietuviškai mokosi. Miuncheno Vargo mokykloje vaikai moka ne tik lietuviškai skaityti ir rašyti, bet moka ir lietuvių literatūrą, Lietuvos istoriją, geografiją. Ober-Eselsbergo pirmamečiai vaikai gražiai lietuviškai dainuoja, jau moka neblogai skaityti ir rašyti. Tai vis pasiaukojusių vedėjų ir mokytojų: J. Laukaičio, M. Budriūno, kun. dr. J. Petraičio, P. Rožės, D. Kalvaičio, A. Maziliausko, J. Spranaičio, A. Kurtulytės, V. Klevečkos, R. Sneliūtės, A. No meikos, M. Berentienės, M. Drungilienės, O. Rauchienės ir kitų nuopelnas.

Jei norime, kad Vargo mokyklos Vokietijoje egzistuotų, mano nuomone, tėra viena išeitis: įieškoti joms materialinės organizuotos paramos. Jei aktyviosios lietuvių organizacijos: politinės ar kultūrinės, įjaimo ar senimo, apsiimtų išlaikyti po vieną Vargo mokyklą, tai tereikėtų apie 20 organizacijų laisvajame pasaulyje, kurių prisimtu laivą pareigą suorganizuoti po 20 ar 30 dol.

Viso laisvojo pasaulio lietuviams katalikams

J. A. V. hierarchijai pritarus ir užgyrus, šiuos du paskutinius metu pasireiškė labai girtina ALRK Federacijos iniciatyva Šv. Marijos Gimimo ir Lietuvoje visuotiniame pamėgtų Šiluvos Atlaidų šventės proga organizuoti lietuvių viešą maldos dieną. Pasirinktas būdas — procesija į kurią nors bažnyčią šventai valandai. J. A. V. lietuvių visuomenė šią iniciatyvą priėmė labai palankiai. Pirmai tokiai procesijai ir šventai valandai Chicago mieste vadovavo nepamirštamas kardinalas S. A. Strich. Ta proga jis linkėjo, kad ta šventė, kaip lietuvių maldos diena, taptų visame pasaulyje lietuvių tradicija šventė. Šią lietuvių iniciatyvą labai gražiais žodžiais įvertino Bostono arkivyskupas kardinalas R. Cushing. Čia ne kartosiu mūsų tautos istorinių įvykių, surišusių su rugsėjo 8 diena. Yra verta palaikyti ir jų atminimą.

Lietuvoje dabar žmonės ne galį švęsti rugsėjo 8-os, jeigu ta diena nėra sekmadienis. Šie met Lietuvoje Šv. Marijos Gimi-

mimo šventė bus minima rugsėjo 13 d. — sekmadienį po 8-sios. Nėra abejonės, kad ir šie met Šiluvoje ir kitur žmonės gausiai susirinks viešai bendrai maldai.

Laisvame pasaulyje lietuvių patys gali pasirinkti dieną, kur kuri yra tinkamesnė, tačiau šią gražią mintį ir gražią iniciatyvą tesėkime toliau. Ar kam bus patogesnė 7-ji ar kam 13-ji, visame pasaulyje širdimis, mintimis ir malda visi lietuvių susijunkime į vieną kenčiančios, kovojančios, savo ateitimi tikinčios tautos šeimą. Ir šiais metais rugsėjo 8-os mišios bus visiems lietuviams tegul būna visų lietuvių ir Lietuvos ryšio mūsų vienu su kitais ir visų su Šv. Marija diena.

Kur tos šventės proga bažnyčiose yra visuotinių atlaidų privilegija, atsiminkime žuvusių už mūsų tautos ir tėvynės laisvę.

Savaime suprantama, kad visi sokia iniciatyva šventę organizuojanti turi būti vienybėje su vietos kunigais ir jų vadovybė.

† Vysk. V. Brizgys.

Ką rašo kiti

DARNOS BEJIEŠKANT

J. Paplėnas „Dirvoje“ pasako dėl Tautinės sąjungos nuotarių, kuriuos suveda į 3 punktus:

„Iš esmės nepakeisdamas ALTS-gos pozicijos bendrinių organizacijų atžvilgiu, Dešimtmečio Seimas, kaip matyti iš jo rezoliucijų ir direktyvų S-gos organams, —

a) susirūpino, kad Bendruomenė išliktų bendrine organizacija pilna to žodžio prasme. Pagrindas tam susirūpinimui davė kai kurių asmenų ar grupių manevravimas Pasaulinio Kongreso metu ir kai kurių atskirų Bendruomenės pareigūnų neperdaug rimti pareiškimai tuoj po to kongreso“.

Gerai, jeigu Tautininkai susirūpino, kad Bendruomenės organizacija ir liktų bendrine. Bet kai dėl kažkieno pasisakymų nerimtu, tai reikėjo ir pasakyti, kas pasakė nerimtai ir kodėl tie pasisakymai yra nerimti. Būkime džentelmenai, bet būkime atviri, tiesūs ir nebijokime tiesos pasisakyti taip, kaip mes ją suprantame.

Labai svarbus antrasis punktą, kurį J. Paplėnas taip išsako:

„(b) pageidavo, kad Baltas nepasiduotų grupinėms pagundoms ar asmeninėms įtakoms, tiek šelpdamas tautiečius, tiek ir savo personalą komplektuodamas. Be to, priimdami dėsines ir rimtų šaltinių gautas informacijas, kad dabartinis masinis šelpimas jau yra atgyvenęs savo amžių, Seimas su gestijonavo, kad Balso vado vai pasvarstytų individualinio šelpimo metodą.“

Tiesa, kad būtų labai gerai, jeigu būtų išlaikytas objektyvumas, žinoma, kiek tai imano ma subjektui. Bet labai rimtas yra individualinio šelpimo siūlymas. Tiesa, kad masinis šelpimas neteko pirmą kartą ir for-

mos ir aštrumo, bet individualinis šelpimas — labai trapus ir net rizikingas reikalas. Jei gu prie masinio šelpimo, kuris ištikrųjų dabar jau nėra klasiškai išlaikomas, yra nesusi pratinimų, tai individualinis šelpimas gali susilaukti labai didelių priekaištų ir nemalonių. Todėl ar ne geriau būtų kol kas tiktai palaipsniui prie to eiti ir tai atsargiai.

Sekantis punktą — grynai politinis. Tautininkų srovė ALT nepatenkinta, — kalbėkite atvirai, — kad Vykdo. Komitetas (o jis gi pildo pieną nuo nutarimus) nestato lygio mis Talkos su Vliku. Atrodo, kad to laukti nėra duomenų, nes nėra pagrindo.

Bet turėtų būti aiškiau: jei gu laikomasi koalicijos, tai reikiama ir koališškai bendradarbiauti, o ne varinėti pasų opoziciją.

Tat darnos bejieskanti, žinoma, negalima atsakyti nuo reikalo tobulinimo, nuo pažangos, bet darnai siekti yra visų pirma reikalinga... darna.

● Nepolitinius žurnalus greit išperka. Tuo tarpu partiniai laikraščiai ir žurnalai sunkiai platinami. Vilniaus radijas pra neš, kad sodininkų, daržininkų, bitininkų žurnalo „Mūsų sodai“ per keletą dienų buvo išpirkta keliolikos tūkstančių egzempliorių tiražas.

● „Demaskavimo“ kampanijos tasoje „Tėvynės Balsas“ (55 nr.) palietė Anglijoje gyvenančius B. Štarą (Lukošių), Br. Daunorą, V. Mamaitį, P. Mašalaitį, Br. Aušrotą (JAV), A. J. Kaulėną, Deveikį. E.

● Vilnuje atidaryta Čekoslovakijos dailės paroda. Rodoma apie 300 tapybos, skulptūros ir grafikos kūrinių. Netrukus Čekoslovakijoje įvyks lietuvių dailės darbų paroda.

A. † A.

JONUI VALICKIUI

mirus

p. O. VALICKIENĖ, SŪNŲ STASĖ IR DUKRĄ
A. MASIULIONIENĖ SU JŲ ŠEIMOMIS

nuoširdžiai užjaučia ir drauge su jais liūdi

V. ir E. Vaidotai.

Lietuvos konsulato Kanadoje reikalai

Buvęs Liet. gen. konsulas Toronto min. Vyt. Gylys mirė birželio 14 d. Kol kas jo vieta ir Lietuvos atstovavimas tebėra neišspręstas. Bet Lietuvos konsulas yra būtina reikalingas. Jis daugeliu atžvilgiu padeda lietuviams ateiviams išspręsti pačius klausimus, kurie liečia jų buvimą čia ir su liksiais Tėvynėje. Dokumentų sutvarkymas ypač buvo labai svarbus: vertimai, jų tikrinimas, užtarimas valdžios įstai gose ir bendra pagalba, kur įvykdavo nesusipratimai. Jau daugiau kaip mėnuo laiko niekas to klausimo nejudina...

Kanadoje yra 5 buv. diplomatinės tarnybos atstovai: Dr. Martynas Anysas, Dr. Stasys Daukša, Dr. Jonas Žmuidziņas, Dr. Juozas Dovydenas ir Kl. Prielgauskas.

Konsularinės ir teisinės pagalbos yra daug reikalingų. Ypač tuo yra labai susirūpinę miškuose dirbantieji lietuviai. Pagaliau dar nevieni lietuviai yra tapę Kanados piliečiais. Jie yra būtina konsularinė pagalba daugeliu atžvilgiu. Tai ar nereikėtų pagalvoti apie Lietuvos konsularinės atstovybės praplėtimą Kanadoje?!

Kaip vieną iš pavyzdžių galima nurodyti, kad latviai, nors jų yra žymiai mažiau, Kanadoje turi net du konsulatus: Toronte ir Montrealyje.

Nuo min. Vyt. Gylio mirties jau praėjo visas mėnuo, tačiau lietuvių visuomenė neturi jokios informacijos, kas toliau atstovaus Nepriklausomos Lietuvos reikalus Kanadoje? Rei kalas atrodo yra labai svarbus ir jo atidėlioti nereikėtų... Svar

bu pradėti veikti. Kaip žinoma be Diplomatinijos Sefo, Lietuvos atstovas Vašingtone naujo konsulo neskirs. Lietuvos diplomatai visai formaliai pripažįsta Diplomatinį Sefą, kaip savo viršininką. Laikraščiniai straipsniai čia nieko negali pakeisti. Lietuvos atstovas Vašingtone savo žygį atliks susitaręs su min. St. Lozoraičiu. Tokia jau gyvenimo tikrovė: norim ar nenorim... Jei kas ir yra tokios nuomonės, bet tas reikalauja palankesnio Lietuvos reikalo nepakeis. Lietuvos atstovas Vašingtone visada tarsis su min. Lozoraičiu dėl naujo konsulo Kanadoje. Tai nėra jūsių korespondento nuomonė, bet faktai. Tegu jie būna žinomi ir visiems. Manau, kad sprendimai apie konsulus greitai paaiškės. Gaila, kad tuo reikalu niekas nei vienu žodžiu nesikalba su vietos intelektualais ir žinančiais Kanados reikalus, kurie liečia lietuvių reikalus ne mažiau, kaip kur kitur.

Nors 25.000 lietuvių Kanadoje nėra ypatinga ir gausi kolonija, bet ji vis yra verta mesio, nes tai yra pati aktyviausia, pati energingiausia, aukomis pasižymėjusi, knygų platinime pirmą vietą visame pasaulyje užėmusi lietuvių kolonija. Ji pirmoji persiorganizavo į Lietuvių Bendruomenę ir nemažiau remia ALTA, VLIKA ir BALFA. Jos persiorganizavimas ne kiek nekludė jai likti tose pareigose, kurias pirmiau užėmė kitos organizacijos. Iš to išeinant reikėtų per tvarkyti ir Kanados konsularinę tarnybą, gal pagal jos pajėgumą ir esamą intelektualų skaičių.

Rusijos pajėgumas

PAGAL ANGLŲ ŽINIĄS IR DUOMENIS

Rusijos diktatoriai, bauginami Vakarais, giriasi begalinio savo stiprumu. Dėl to, verta pažūrėti į tą pajėgumą objektyviomis akimis. Štai du anglų žurnalistai, Christopher Dobson ir Charles Fenby, plačiai pavažinėję po rusų völdo mąšias sritis, daug matę, turėję kontaktų ir pasikalbėjimų su vietiniais žmonėmis, patiekia žinių.

Dobsonas, kuris neseniai važiavo po Rusiją ir ypač studijavo Ukrainą, rašydamas 1959. VII. 3. „Daily Express“, duoda šių Rusijos siprutmui parškindi minčių: Rusija rėkia automatizacijos. Čiavo šūkis dabar esąs: Rusija turi būti automatizuota — arba mirti! Reikiant tos automatizacijos, piliečiams neužtenka gyvenamųjų namų, esančių namuose nėra vandentiekio, krautuvės neturi pakankamai rūbų, batų, maisto, vaistų, ir jose esamosios gėrybės yra labai žemos kokybės. Prie daugelio krautuvų vis dar matyti ilgų žmonių eilės, tarsi karo metu. Visam krašte keliai, be kai kurių pagrindinių linijų, ne grįšti ir be galo blogi.

Oficialiai tvirtinama, pvz., jog statyboje 60 proc. darbių ninkų viską dar atlieka nuogomis rankomis, nes nėra atitinkamų masinių, industrinėj gamyboj trūksta tikslųjų instrumentų, elektrinių reikmenų, transporto. Planavimo centras rytuio Berlyno pirmiausia ruošė sistemos, trūksta iš mokslintų specialistų. Daugelis pastatų ir apsidaręs aplink: organizacijų atsilieka su pažangiosios technikos pritaiky

mu kaip tik dėl visų šių trūkumų. Kurių mašinų tobulinimui sugaištama tiek daug laiko, jog kai jos pagaliau pasirodo, jau yra niekam nebetikusios, nes atsilikusios nuo pažangos.

Tokių vaizdą susidaro Dobsonas ypač iš Ukrainos, kuri višada buvo laikoma viena pažangiausių Rusijos sričių. Tad kiek dar reikės metų, kol Rusija pasigamins pakankamus kadrus išmokslintų specialistų, o tie kol savo ruožtu Rusijai tiek pakeis, kad ji pasivyty Vakarais? Bet gi per tą metų skaičių ir Vakarų kultūra bei civilizacija ėstovės vietoje, o žengs pirmyn.

O kalbant apie be galo stiprias Rusijos pozicijas Berlyno klausimu, pravartu pasiklausyti, ką sako Fenby, rašydamas 1959. VII. 2. „Telegraph and Argus“.

Gyvenant Anglijoje, gaila ne be taip aišku, ką iš viso reiškia komunizmas, tačiau gyvenant Berlyne, kur jis yra prie pat tavo durų slenkščio, susidaro tu. Visam krašte keliai, be kai kurių pagrindinių linijų, ne grįšti ir be galo blogi.

Trumpai — vakarinis Berlynas, skęstas žalumynuose, su puikiais pastatais, su įvairiausių rūšių prekių pilnomis krautuvėmis, su gerosnūotais žmonėmis, gerai apsirengusiais žmonėmis, atrodo maloniai. Skirtumą tarp vakarinio transporto. Planavimo centras rytuio Berlyno pirmiausia ruošė sistemos, trūksta iš mokslintų specialistų. Daugelis pastatų ir apsidaręs aplink: organizacijų atsilieka su pažangiosios technikos pritaiky

Nukelta į 7-tą pal.

„N. L.“ SPAUSTUVĖ

Gal Jums reikia atspausdinti VOKAMS adresai, Jums VI-ZITINĖS KORTELĖS, vestuviniai arba sukaktuviniai PAKVIETIMAI, vakarams, koncertams, pobūviams BILETAI, subuvimų arba parengimų PROGRAMAS, biznio ir profesijų reikalams REKLAMINIAI ATSIŠAUKIMAI, SĄSKAITINIAI LAPELIAI, RECEPTŲ BLANKAI IR KITOKI SMULKŲ SPAUDOS DARBAI — Jūs neabejodami kreipkitės į „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ leidyklą: 7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, arba telefonu: PO 7-7920. Čia Jūs gausite visokią informaciją ir čia Jums, pagal Jūsų užsakymą, bus atspausdinta ŽEMIAUSIA KAINA, kokią tikėtai Jūs Kanadoje galite gauti. NL.

Ar bus riebūs septyneri metai?

(Kelios pastabos prie Sovietų Sąjungos septynmečio 1959 — 1965 metų plano)

J. AUDENAS

3. KREMLIAUS SEPTYNMEČIO „DOVANOS“ LIETUVAI

Septynmečio planas nemaža dalimi paliečia ir okupuotą Lietuvą, kurią sovietai įjungė į savo sąjungą. Lietuva sovietų planui turės atiduoti nemažą savo pajamų dalį. Kiekvienas Sovietų S-gos gyventojas (jų yra 208,800,000) septynmečio planui turės sudėti maždaug po 9,700 rublių. Sovietų statistika rodo Lietuvoje esant 2, 713 mil gyventojų. Tuo būdu

LIETUVOS GYVENTOJAI SEPTYNMEČIO PLANUI TURĖS SUDETI 25.110 BILIONŲ RUBLIŲ.

Pagal tą patį planą, investicijoms Lietuvoje skiriama tik 12,5 milijonų rublių. Tuo būdu septynmečio planas Lietuvą apiplėš 12,610 bilionų rublių. Ir tai to dėl, kad, kaip jau minėta, 40% plano lėšų skiriama Sibiriui. Lietuva Sibiriui turės sumokėti 12, 610 bilionų rublių ir is Lietuvos bus išvežta daug jaunos darbo jėgos. 1958 m., kaip 1959 m. kovo 3 d. Vilniaus radijas pranešė, is Lietuvos į Sibirą darbams buvo išvežta 4,360 jaunų žmonių. Bet nežiūrint visos tos Lietuvos daromos žalos ir skriaudos, Kremliaus atstovai su didele energija vietos gyventojus įtikinėja, kad septynmečio planas, esanti kažko kria

NEPAPRASTA KREMLIAUS LIETUVAI DUODA MA, DOVANA.

Kai buvo paskelbtas minėtas planas, visose įmonėse, kolchozuose, profesinėse sąjungose buvo pradėti gausūs suširinkimai. Jie tęsiasi dabar ir jie tęsis dar ilgai. Visuose suširinkimuose komunistų agitatoriai įrodinėja žmonėms didžiausią plano reikšmę, o svarbiausia pavyti JAV visose gamybos šakose. Tuose susirinkimuose „entuzijastiškai“ priima mi pasižadėjimai ne tik per septynerius, bet per 4—5 metus įvykdyti visus gamybinius planus. Šita pačia tema sakomos kalbos, raginimai ir rodamos

visoks kitas žodžiais ir mutin gais aktyvumas. Prie šio reikalo propagandos įjungta Lietuvos Mokslų Akademija, universitetai, visos kitos mokslo institucijos, jaunimo susirinkimai. Tai kasdieninė komunistų „malda“, kuria norima užkrėsti visa pavergta lietuvių tauta. „Tikėkite ir dirbkite komunistų pergalėi“ — posakiu, galima išreikšti visa vedamoji agitacija.

„Ekonomika dabar yra pagrindinė socializmo taikymo lektyniavimo su kapitalizmu dirva“, rašo prof. V. Dobukin, „Komunistas“ 1959 m. Nr. 3, 13 psl. Jis toliau Lietuvos žmonių dėsto... „Pralenkti pagrindinę kapitalizmo šalį — JAV — pagal produkcijos gamybą vidutiniškai vienam gyventojui ir užtikrinti augščiaušią pasaulyje gyvenimo lygį“.

KASGI KONKREČIAI PAGAL PLANĄ LIETUVOJE BŪTŲ NAUJO ĮSTEIGTA?

Atrodo, gali būti visai realūs dalykas, kad didieji Lietuvos miestai — Vilnius, Kaunas, Šiauliai, Panevėžys, o gal ir Klaipėda — bus aprūpinti na tūralinėmis dujomis, einančiomis is Rumunijos. Jos jau yra pravestos į Dašavą, Ukrainoj. vedamos į Minską, o is ten — į Lietuvą ir Latviją. Tai didelės svarbos investicija.

Be to, per septynerius metus būsiąs praplėstas Klaipėdos mėsos kombinatas, įsteigta dirbtinio pluošto fabrikas Kau ne, kabelių fabrikas Panevėžyje, staklių fabrikas Šiauliuose, superfosfato ir cukraus fabrikai Kėdainiuose. Norima pradėti statyti nauja galinga šiluminė elektrinė.

KAS LIEČIA LIETUVOS ŽEMĖS ŪKĮ,

tai visai nematyti, kad is plano lėšų būtų kas nors naujai investuojama. Pagrindinis dalykas, kuris dar vis tebėra tolo kai atsilikęs nuo priekarinio nepriklausomos Lietuvos laiko, tai grūdinių kultūrų

STUDENTAI: Gyvenimas ir Velkla

LIETUVIŲ STUDENTŲ VEIKLA AUCKLANDO UNIVERSITETE, N. ZELANDIJOJ

Laisvame pasaulyje mokslus einančių lietuvių studentų gyvenimas nesiriboja vien tik studijomis. Studentai, kurių gyvenimas ribojasi vien tik mokslo, praranda tikrąją studento sąvoką ar jos neišvysto iki augščiausio taško. Lietuviai studentai apsiriboti išimtinai studijomis, neįstengiant ar sąmoningai nusisukant nuo mūsų tautinių ir socialinių reikalų, yra per daug egoistiška ir šiuo metu tiesiog išdavikiška.

Šių minčių vedami, Aucklando Universitete studijuojantieji lietuviai studentai jau kelin ti metai kai kelia Lietuvos ir jos žmonių reikalus studentų ir akademinio personalo tarpe. Šis reikšimasis nėra lengvas, nes lietuvių skaičius šiame universitete iki šiol dar nepasiekė 4. Tačiau įdėtas darbas ir meilė savam kraštui nugarai sunkumų, ir yra pasiekiamas apčiuo piamų vaisių.

Paskutinis lietuvių pasireiškimas yra jungtinis nuopelnas, atliktas kartu su latvių studentais, kurių čia yra penki. Tarp tautinio Studentų Klubu prie globstyje lietuviai ir latviai stu

derlius. Sovietai neskelbia vidutiniško laukų derlingumo. Jis ra pilnesnių duomenų ir apie Lietuvą.

Nepriklausomoje Lietuvoje vidutiniškas grūdinių kultūrų derlius siekė 11-13 kvintalų is hektaro. Is daugelio vietų duomenų matyti, kad pastaraisiais metais okupuotoje Lietuvoje vidutiniškas derlingumas trupu tį pakilo ir jau siekia 7—9 kvintalus is hektaro, kas sudaro daugiau negu pusę Lietuvos Nepriklausomybės laikų derliaus. Lietuvos komunistų partijos suvažiavime, įvykusia me 1959 m. sausio 15 d. Vilniuje, pirmasis partijos sekretorius A. Sniečkus, kalbedamas apie septynmečio planą, pasakė: „O svarbiausia — reikia žymiai padidinti derlingumą, kad 1965 m. is kiekvieno pasėlių hektaro gautume nemažiau kaip 14-17 centn. grūdų“. Užsimojimas didelis. Jo tartas žodis „žymiai“ šiuo kartu reikia suprasti dvigubai. Propaganda tati taktiškai. D. b.

dentai liepos 17—25 d. suren gė „Lietuvių - Latvių savaitę“, kuri praėjo su dideliu pasisekimu.

Pagrindinėje universiteto bibliotekoje buvo paruošta ne didoka, bet dėmesio ir entuziazmo sukėlusio parodėlė. Iliustruotos lietuviškos, latviškos knygos, mokslo, meno veikalai, medžio, odos išdirbiniai, gintaras, senoviškos monetos, nepriklausomybės pašto ženklai, pinigai ir audiniai sudarė jos spalvingą turinį. Atskirai buvo išstatyti lietuvių dailininkų grafikos darbai, tai V. Rato, H. Šalkausko, A. Vaičiūčio ir T. Zikaro kūriniai. Vyriausias bibliotekininkas pareiškė, kad jam yra didelė privilegija turėti šį lietuvių dailininkų rinkinį ir sutiko palikti jį dar vienai savate. Ikišiol bibliotekoje nėra buvę meno parodų.

Liepos 21-mą universitete įvyko „Lietuvių - Latvių Vakarų“. Liaudies dainos, šokiai, nejudamų vaizdų filmas apie Lietuvą ir G. Procutos sukurta kalba — Lietuva, Latvių amžiu begyje, ir vėliau paruošta tautinių valgių vakarinė (kurį vis dar mini studentai) sudarė vakaro programą. Gausia ir puikia vakarienę paruošė E. Liutikienė, G. Procutienė, B. Grigaliūnienė, Cibiulskienė ir dvi latvės moterys. Tautiniams šokiams ir dainavimui taip pat prireikė merginų talkos, kurių universitete, deja, nėra. N. Liutikaite, A. Žiginskaitė, D. Niperaitė ir D. Pečiulaitytė padėjo lietuviams „nustebinti“ Azijos, Ramiojo Vandenyno salų ir N. Zelandijos studentus. Arch. V. Procuta specialiai atvyko is gretimio miesto sustiprinti universitete esančių lietuvių J. Cibulskio, V. Grigaliūno ir G. Procutos gretas. Svetimšaliai studentai stebėjosi, kad saujelė lietuvių ir latvių istengė surengti tik išspūdingą vakarą ir negailėjo sveikinimų bei komplimentų. G. P.

● Amerikos lietuvių grupė atskrido į Lietuvą, kaip pranešė Vilniaus radijas liepos 26 d. Išbūsianti Lietuvoje apie mėnesį. E.

Pasakoja ypatingas NKVD valdininkas

DALYVAVĘS LIETUVOS IR LENKIJOS OKUPACIJOJE IR SOVIETINĖS VALDŽIOS ĮVEDIME

4. „JŲS MUMS ATNEŠĖTE NE IŠLAISVINIMĄ, BET BADA IR SUNAIKINIMĄ“

pasakė is Vilniaus kalėjimo paleistas komunistas.

Visokių rangų ir visokių is taigų tarnautojai, atvykusieji į Raudonosios armijos užimtą Vilnių, is Rusijos gilumos, viena tiktai žinojo — bėginti po Vilniaus krautus ir viską supirkinėti: drabužius, apavą, laikrodžius ir net vaikų žaislus! Į miestą tiek privažiavo is Rusijos miestų „darbininkų“, kad

VISOS KRAUTUVES PER DVI SAVAITES ISTUSTEJO.

Juk jų tiekimas nutrūko, o atsargų, kiek jų buvo, netiekia nt is gamybos centrų, ilgam vis vien neužtenka.

Kartą vienas is „darbininkų gvardijos“, komunistas P., kuris ligi Raudonosios armijos atėjimo sėdėjo Vilniaus kalėjime už komunistinį veikmą bei propagandą, neabejotinai idėjinis žmogus, pasiprašė mane aplankyti vienai pasikalbėjimo valandai. Aš gyvenau viešbutyje prie Pilsudskio aikštės. Aš sutikau jį priimti. Jis pas mane užėjo tą patį vakarą. Pasikalbėjimo su juo aš niekuomet ne užmiršiu. Jis man statė klausimus tiesiai ir nesivaržydamas, kas mums, įsisamoniavusiems laikyti liežuvį už dantų ir net is tolo neliesiti „abejotinų“ klausimų, buvo didelė staigmena.

MANE JO KLAUSIMAI IR NUSTEBINO IR PRITRENKĖ

— Kodėl jūs ir jūsų žmonės, atvykę is Rusijos, viską supirkinėjate? Argi Rusijoje taip viskas yra bloga? — jis tiesiai mane paklausė.

Mane jo klausimai metė į karštį ir šaltį. Aš nežinojau, kas jam atsakyti. O jis mane vis daugiau spaudė ir pagaliau, po trumpo mūsų pasikalbėjimo, pareiškė:

— Jūs mums ne išlaisvinimą atnešėte, bet badą ir sunaikinimą!

Aš buvau pritrenktas ir su naikintas. Tada man pasidarė

aišku, kad is komunistinių jo pažūrų po dviejų savačių komunistinio gyvenimo patyrimo nieko neliko. Šis gvardietis buvo pastabas ir rimtas žmogus. Tai aš patyriau is tolimesnių su juo santykių ir jo laikysenos. Bet ši kartą, kai jis mane užtakavo, man buvo visai karšta. Laimė, mūsų pasikalbėjimą pertraukė pasiuntinys, kurį atsuntė kapitonas Sokolov. Jis mant atnešė terminuotą isakymą: tuojau atlaisvinti numerį ir persikelti į policijos būstinę.

VILNIAUS MIESTE PASIDARĖ NERAMU.

Ši aplinkybė ir iššaukė mano perkėlimą prie būrio, kuriam aš vadovavau. Buvo duoti nauji isakymai. Nuo tos dienos mums buvo uždrausta Vilniuje vakščioti pavieniui. Net gij dienos metu būtina buvo vaikščioti bent po du drauge. Į valgyklą ir restoraną mes galėjome iėiti tik tiktai didesniu būreliu — po tris, keturis.

Kapitonas Sokolov man davė isakymą, kad jo parėdymas būtinai pildomas visa tiksliai. Teko įspėti visus atvykusius is Rusijos, kad jie nepažeistų isakymo, nes

„VILNIAUS MIESTE SIAUČIA BANDA ŠAULIŲ“...

Esą jai jau papvykę pagrobti eilę karinių ir NKVD činų. Galimas dalykas, kad tai buvo perdėta baimė, bet žmonių ne apykanta ir priešiškas mums nusistatymas buvo aiškus.

Ryšium su naujais įvykiais, aš gavau isakymą peržūrėti visą policijos archyvą, kuris buvo likęs ir patikrinti visus dokumentus. Tam tikslui aš panaudojau prie lenkų sėdėjusius kalėjimuose gvardiečius už politines bylas.

Kadangi gvardiečių, sėdėjusių kalėjimuose, buvo už kriminalinius nusikaltimus, bet is savanaudiškų sumetimų norė Nukelta į 6-tą pusl.

BORIS PASTERNAK

Daktaras Živago

NOBELIO LAUREATO ROMANAS

TRYLIKTOJI DALIS —

PRIEŠAIS NAMĄ SU FIGUROMIS

26.

12

— Ko tu taip ilgai buvai sutrukusi Varykine? Juk ten nieko nėra, tuščia? Kas tave taip ilgai sulaukė?

— Aš su Katenka tvarkėme jūsų butą. Aš maniau, kad tu pirmiausia ten užsuksi. Man nesinorėjo, kad tu rastum namą tokioje būsenoje.

— Kokioje? Kas gi ten, netvarka? — Netvarka. Purvas. Aš aptvarkiau. — Tu vengi tiesiogio atsakymo. Tu nedasakai, kažką slepi. Bet tavo valia, nereikalauju. Papasakok apie Toniją. Kaip pakrikštkio mergaitę?

— Maša. Tavo motinos atminčiai. — Papasakok man apie juos. — Kada nors vėliau. Aš gi tau pasakiau, kad aš vos sulai kau ašaras.

— Samdeviatov šis, kuris tau arklių davė, įdomi figūra. Kaip tu manai?

— Labai. — Aš juk labai gerai žinau Anfimą Jefimovičių. Jis čia buvo mūsų namų draugas, naujose mums vietose padedavo. — Aš žinau, jis man pasakojo. — Jūs tur būt draugiški? Jis ir tau stengiasi būti naudingas?

— Jis mane labai aprūpina. Aš nežinau, ką be jo ir daryčiau.

— Suprantu. Jūs tur būt artimai santykiuotės, draugiškai, paprastai? Jis tur būt tave asistuoja.

— Žinoma. Neatsitraukdamas. — O tu? Bet atsiprašau. Aš einu už leistinumio ribos. Ko kia teise aš tave klausinėju, Atleisk. Tai nekuklu is mano pusės.

— O, prašau. Tave, tur būt, domina kas kita — mūsų santykių rūšis? Tu nori žinoti, ar į gerus mūsų santykius neįsisle pė kas nors asmeniškai? Ne, žinoma. Aš Anfimui Jefimovičiui daug kuo skolinga, aš jam is visų pusių skolinga, bet jeigu jis mane auksu apipiltų, jeigu ir savo gyvenimą už mane atiduotų, tai nė vienu žingsniu manęs nepriartintų prie savęs. Pas mane išprigimties priešiškas tikiems negiminingo būdo žmoniems. Gyvenimiškuose reikaluose šie sumanūs, įsitikinę, dirguoja žmonės nepakeičiami. Širdies gi reikaluose gaidžio janti ūsuotoji vyriškoji savipasisitenkinimybė yra atstumianti.

Aš visai kitaip suprantu artumą ir gyvenimą. Bet ir to maža. Moraliu atžvilgiu Anfim man primena kitą, daug daugiau atstumiantį žmogų, kaltininką to, kad aš esu tokia, dėka kurio aš esu ta, kas esu.

— Aš nesuprantu. O kokia tu? Ką tu turi mintyje? Paaiškink. Tu geresnė už visus žmones pasaulyje.

— Ach, juročka, ar taip galima? Aš su tavim rimtai, o tu su komplimentais, kaip svečių kambaryje. Tu klausai, ko kia aš. Aš — palaužta, aš trūkusi visam gyvenimui. Mane prieš laiką, nusikalstamai peranksti padarė moterim, pastatę gyvenimą is pačios bligosios pusės, klaidingai, bulvariškai įsitikinusio pagyvenusio ankstyvesnių laikų piktadario, vis kuo besinaudojusio, viską sau leidusio.

— Aš dasipročiu. Aš kažką maniau. Bet palauk. Ne sunku suvokti nevaikišką tų laikų skausmą, baimę įsąguio to nepatyrimo, pirmą nesuaugusios mergaitės nuoskriaudą. Bet tati juk praieitis dalykas. Aš noriu pasakyti — sielvar tauti dabar dėl to ne tavo reikalas, bet žmonių tave mylinčių, kaip aš. Tai aš turiu sau rauti plaukus ir nusiminti dėl pasivėlinimo, dėl to, kad manęs tada nebuvo su tavim, kad neprileistų įvykusio, jeigu tai tikrai tau sudaro skausmą. Nuostabu. Man atrodo, stipriai, mirtinai, aistringai aš galiu pavyduliauti tiktai žemesnio, tolimo atžvilgiu. Konkurencija su augštesniu man sukelia visai kitus jausmus. Jeigu at timas dvasia ir mano mylimas žmogus pamiltų tą pačią moterį, kurią ir aš myliu, tai man kiltų broliško apgailestavimo jausmas, bet ne gincio ir kovos. Aš, žinoma, nė minu tės negalėčiau dalytis savo dievinimo objektu. Bet aš pasitraukčiau su visai kitos rūšies kančia, negu pavydas, ne tokiu dūmujančiu ir kruvinu. Tas pats su manim įvyktų, jeigu susidurčiau su dailiniku, kuris mane nugalėtų jėgų viršijimu panašiuose, kaip mano, darbuose. Aš, turbūt, atsisakčiau nuo savo siekimų, pakartojančių jo pastangas, mane nugalėjusias. Bet aš nukrypau į šalį. Aš galvoju, kad aš nemylėčiau tavęs taip stipriai, jeigu tau nebūtų kuo skystis ir nieko nesigailėti. Aš nemyliu teisingųjų ir nepu lusiųjų. Jų dorybės mirusios ir mažavertės. Jiems gyvenimo grožis nebuvo pasirodęs.

— O aš kaip tiktai apie šitą grožį. Man rodosi, kad ji pamatytų reikalinga nepaliesta vaizduotė, pirmapradiš kas imlumas. O šita kaip tiktai is manęs ir atimta. Gal būt aš ir būčiau susidariusi savo pažiūrą į gyvenimą, jeigu pirmieji žingsniai nebūtų ji parodė is nužemintos pusės. Bet maža to. Dėl įsiveržimo į mano gyvenimo pradžią nemo ralaus, pasigardžiojančio žemumo, nesusiderino mano vedy bos su dideliu ir žymiu žmogum, kuris mane labai mylojo ir kurį ir aš mylėjau.

— Palauk. Apie vyrą man papasakosi vėliau. Aš pasakiau, kad pavydą maniję sukelia žemesnis, o ne lygus man. Vyro aš tau nepavyduliauju. O tas?

— Kas „tas“?

— Tas lovelasas, kuris tave sunaikino. Kas jis toks?

— Gana žymus Maskvos advokatas. Jis buvo mano tėvo draugas, ir tėvui mirus, jis medžiagiškai palaikė motiną, kol mes skurdome. Nevedęs, turtingas. Gal aš per daug jam kreipiu dėmesio ir iškeliu į netikrą vertę, kai ji taip nie kinu. Tai labai paprastas reiškinys. Jeigu nori, aš tau pasakysiu jo pavardę.

— Nereikia. Aš žinau. Kartą ji mačiau.

— Istikrųjį?

— Kartą viešbutyje, kai nuodijosi tavo motina. Vėlai vakare. Mes buvome dar vaikai, gimnazistai.

— O, aš atsimenu tą atsitikimą. Jūs atvažiavote ir stovėjote tamsiame viešbučio prieškambarėje. Galimas dalykas, aš niekuomet neatsiminčiau šios scenos, bet tu padėjai man ištempti is užmaršties. Tu, man rodos, ją man priminei Meliuzejeve.

— Komarovskis ten buvo.

— Ar gi? Visai gali būti. Mane lengva buvo rasti su juo. Mes dažnai būdavome drauge.

— Kodėl tu paraudai?

— Išgirdusi žodį „Komarovskis“ is tavo lūpų. Is ucpri pratimo ir netikėtumo.

— Su manim tada buvo draugas, vienos klasės gimnazistas. Štai ką tada jis man pasakė. Komarovskio asmeny je jis atpažino asmenį, kurį jam pripuolamai teko matyti ne paprastose aplinkybėse. Kartą kelionėje šis berniukas, Michail Gordon, buvo mano tėvo — pramonininko milionieriaus, savizudybės liudininku. Miša važiavo vienu traukiniu. Tikslu nusižudyti, tėvas traukiniui einant išsoko is vagono. Tėvą lydėjo Komarovskis, jo juriskonsultas. Komarovskis tėvą nugirdė, supainiojo jo reikalus ir, privedęs prie bankroto, pastūmė į savizudybę. Jis yra kaltininkas mano tėvo savizudybės ir to, kad aš likau našlaiciu.

— Negali būti! Kokia reikšminga smulkmena! Ar tai tiesa! Tai jis ir tavo piktasis genijus? Kaip tas mus suartina! Tai kažkoks fatumas!

— Štai kam aš tave pavyduliauju beprotiškai, nepatai somai.

— Ką tu? Aš juk jo ne tiktai nemyliu, bet aš jo neap kenčiu.

— Ar taip gerai tu save pažįsti? Žmogiškoji, ypač moteriškoji prigimtis taip tamsi ir prieštaringa! Kokiu nors savo jam neapykantos kampeliu tu, gali būti, esi didelėje jo priklausomybėje, daugiau, negu bet kam kitam, ką tu myli gerai valia, be prievartos.

— Kaip baisu tas, ką tu pasakei. Ir, kaip pasakei taip taikliai, kad šis nenatūralumas man atrodo tiesa. Bet tokiu atveju kaip tas yra baisu!

— Nusiramink. Manęs neklausyk. Aš norėjau pasakyti, kad aš tave pavydiju tamsiam, nesamoningam, tam,

Charles Darwin ir evoliucijos mokslas

150 METŲ DIDŽIOJO GAMTININKO SUKAKTUVIŲ PROGA

Gamtos mokslai, labai veiklą ir socialinius mokslus, į mokslą ir tiksliai keliai įstojo visai neseniai, tiksliai prieš 100 metų. Dar tiksliai prieš 50 metų, kada mokslus pradėjo vyresnieji lietuviai, gamtos mokslai buvo tikrai užuomazgoje. Kas anuomet galėjo prisitarti apie evoliucijos mokslą, buvo laiko mas neabejotinai „bedieviu“. (Lietuvoje tokiu buvo vadina mas garsusis okulistas prof. Avižonis). Bet praėjo dar 50 metų ir evoliucijos mokslas, kurį rimtas mokslines vėžes įstata Charles Darwin, yra neabejotinai pripažįstamas, kaip vienintelis gyvosios gamtos pagrindinis mokslas. Jį viešai pripažino miręs Popiežius.

Bet yra tiesa, kad evoliucijos mokslui yra kliuvinių, nes iš jo laikas bando dar daryti „biznį“, o laikas, mažiau rimtas, net ir sąskaitas suvedinėja. Tai nėra rimta, bet tikrojo mokslo tiesų, nors ir per sunkias milgas kopiančio, vis dėlto niekas nenustelbs. Anksčiau ar vėliau jo šviesa prasiplius pro visas miglas ir pro visus biznius.

Bolševikai ypač yra susirūpinę daryti biznį iš Darvino atskleistos evoliucijos teorijos, bet yra faktas, kad buvo katalikų ir šventųjų, kurie įvalia intuityviai jau labai seniai prabyla apie evoliuciją, ją laikydami realiu dalyku, o tūli katalikų vienuolių yra padarę didelių mokslinių gamtos mokslų srityje atradimų ir išaiškinimų. Tat šia prasme „biznį“ daro tiksliai ne mokslininkai. Rimti mokslininkai turi dar daugiau ir labai rimtų problemų, ir jie mums nėra reikalo verstis „bizniu“.

Štai vienas rimčiausių „Draugo“ bendradarbių, duodąs gamtos mokslus populiariau straipsnius, Jėzuitas kun. dr. J. Venckus, S. J., būdindamas Ch. Darviną, rašo: „Charles Darwinas buvo įdomus žmogus, buvo didelis žmogus, buvo genialus žmogus. Kokį žmogų mes vadinsime dideliu žmogumi? Ralph Waldo Emerson štai kaip aptaria didelį žmogų: „Yra lengva gyventi pasaulėje, sekant pasaulio priimtą pažinimą. Yra lengva gyventi pasaulėje, sekant pasaulio priimtą pažinimą. Yra lengva gyventi pasaulėje, sekant pasaulio priimtą pažinimą.“

kas neįmanoma paaiškinti, kas negalima dasiprotėti. Aš tave pavydžiu tavo tualetu daiktams, tavo priekaito lašams ant tavo odos, skrajojančioms ore apkrečiamoms ligoms, kurios gali apnuodyti tavo kraują. Ir kaip tokiu apkrėtimui, aš tave pavydžiu Komarovskui, kuris kada nors tave atims, kai mes išskirs kurio nors mūsų mirtis. Aš žinau, kad tai, ką sakau, tau atrodo sukrėtimu neaiškumu. Aš šito negaliu pasakyti sklandžiau ir suprantamiau. Aš tave myliu bepro tiškai, netekdamas atminties, be galo tave myliu.

13

— Papasakok man daugiau apie vyrą. „Mes pranašų knygoje toj pačioj eilėj“, kaip sakė Šekspyras.
— Iš kur šita?
— Iš „Romeo ir Džuljetos“.
— Aš tau daug papasakojau apie jį Meliuzėje, kai ta da jo jieškojau. Ir po to Juriatine mūsų pirmuose susitikimuose su tavim, kai iš tavo žodžių sužinojau, kad jis tave no rėjo suimti savo vagone. Aš, man rodosi, tau pasakojau, o gal ir ne, ir man taip tiksliai rodosi, kad jį mačiau iš tolo, kai jis sėdėjo į mašiną. Negali įsivaizduoti, kaip jį saugojo! Man atrodė, kad jis visai nepakito. Tas pat gražus, teisingas, ryžtingas veidas, pats teisingiausias iš visų veidų, mano matytų pasaulyje. Nė šešėlio vaidinimo, vyriškas veidas, be mažiausios pozos. Taip buvo visada ir taip ir liko. Ir vis dėlto vieną permąną aš pastebėjau, ir ji mane sujaudino. Tartum kas atitrakta papvėikė šį vaizdą ir nublukino. Gyvas žmogaus veidas gavo įesminimą, principo išraiškos idėją. Man širdį suspaudė šis stebėjimas. Aš supratau, kad tai yra pasėkmė tų jėgų, kurių valion jis atsidavė, jėgų kilnių, bet dar ranių apmirmą ir negailestingų, kurios ir jo kada nors ne pasigailės. Man pasirodė, kad jis pažymėtas likimo ir tai yra jam nuosprendis. Bet gali būti, kad aš painiojuosi. Gai būti, kad mane paveikė tavo pasisakymai, kad tu pasakojai apie mūsų susitikimą. Be mūsų bendrųjų žymių, aš juk iš tavęs labai daug savinuosi.

— Ne, tu papasakok apie mūsų gyvenimą ligi revoliucijos.
— Aš anksti vaikystėje pradėjau svajoti apie nekaltybę. Jis buvo jos įesminimas. Juk mes abu beveik iš vieno kiemo. Aš, jis, Galiullin. Aš buvau jo jaunystės susižavėjimas. Jis, pamatęs mane, apmirdavo. Tur būt negerai, kad aš šitą žinau ir pasakojau. Bet būtų dar blogiau, jeigu aš apsimiesčiau nežinančia. Aš jam buvau taja vaikystės aistra, kuri slepiama, kurios vaikystės garbė neleidžia pareikšti, ir kuri be žodžių išrašyta veide ir matoma kiekvienam. Mes draugavome. Aš su juo tokie skirtingi, kaip su tavimi vie noki. Aš jau tada širdimi pasirinkau jį. Aš nutariau savo gyvenimą sujungti su šio nuostabaus berniuko gyvenimu, vos tiklatai mes išeisime į žmones, ir mintyse su juo susižieda vau. Ir pagalvok, kokių jis gabumų! Nepaprastų! Sūnus

KOMPOZITORIUS BRONIUS BUDRIŪNAS

liepos 29 dieną atšventė 50 metų amžiaus ir 20 metų muzikinio darbo sukaktuves.

Br. Budriūnas, vienas iš trijų brolių muzikų, 1925-1928 metais muziką studijavo Lietuvoje Valstybinėje Konservatorijoje, Kaune. Tremties laikais Vokietijoje specializavosi Regensburge, Stutgarte. Konser vatorijoje jis studijavo vargonus, kompoziciją, chorvedybą.

Baigęs Konservatorią, Br. Budriūnas dirbo mokytoju dar ba gimnazijose ir pasižymėjo kaip labai gabus dirigentas, kuris visos Lietuvos gimnazijų chorų varžybose yra gavęs pirmas vietas. Tie sugebėjimai jauną muziką iškėlė į augštumą ir išpopuliarino. Dėl augštųjų sugebėjimų, jis buvo pakviestas į Žemės ūkio Akademiją, Dotnuvoje, kur taip pat gražiai dirbo su studentais.

1940 metų rudenį buvo pakviestas komplektuoti ir vadovauti, kaip Vyr. dirigentas, Valstybinio mišraus choro Lietuvos Valstybinėje Filharmonijoje Vilniuje. Filharmoniją vokiečių okupantui uždarius, jis buvo Vilniaus operos choro meisteriu ir šv. Jono bažnyčios vargonininku.

Vokiečių okupacijos metais šv. Jono bažnyčia Vilniuje buvo „revoliucinė“ vieta, kur atvirai reikiškė lietuvių opozicija okupacijai. Kun. Lipniūnas čia sakydavo karštus religiškus patriotinius pamokslus (už ką okupantų ir buvo nukankintas Stuthof katargoje), o Br. Budriūnas organizuodavo augšto muzikinio lygio muzikinius momentus, kviesdamas solistus. Greta to, jis buvo Vilniaus Konservatorijos lektorius.

Tremtyje Br. Budriūnas taip pat reikiškė kaip muzikas — buvo vargonininku, Wuerzburge organizavo lietuvių tremtinių Dainų Dieną ir buvo jos dirigentu. Taip pat buvo dirigentu ir Pirmosios JAV ir Kanados lietuvių Dainų Dienos Čikagoje.

Br. Budriūnas — gabus dirigentas, makas chorą suderinti ir iš jo išgauti dinaminį įvairumą ir efektingumą. Bet jis gabus ir kompozitorius, parašęs daug solo dainų, dainų chorui ir fortepionui kūrinų. Dirbo Detrote, Čikagoje, o dabar Los Angeles, Kalifornijoje. Jaunam sukaktuvininkui lin

LIETUVIŲ TEATRALŲ DĖMESIUI

Kaip jau iš spaudos yra žinoma, rugpjūčio 20 d. pagal senąjį rusų kalendorių, sueina lygiai 60 metų nuo pirmojo lietuvių spektaklio, kuris buvo suvaidintas 1899 m. rugpjūčio 20 d. Palangoje pajūrio medinėje salėje (nes tuomet dar Kurhauzo nebuvo). Buvo suvaidinta Keturakio (Vilkutaičio) komedija „Amerika Firtyje“. Spektaklis labai gerai pavyko. Buvo gauta gana daug pelno; jo dalis — 200 rublių — per Povilą Višinską buvo perduota sunkiai sergančiam Dr. Vincui Kudirkai.

Dabar yra pats laikas susirūpinti ir tinkamai paminėti tą labai svarbų istorinį vaidinimą, nes jis buvo pirmutinis vaidinimas atgimstančiojo Lietuvoje. Jis buvo pradėta visai nauja lietuvių tautinio atgimimo era per sceną. Vėliau seke masiniai Juozo Vaičkaus vaidiniai mai daržinėse, kluonuose ir po atviru dangum. Tie vaidinimai buvo milžiniškas tautinio atgimimo skatinimas!...

Aš kreipiu ypatingą dėmesį į JAV gyvenančius teatro laisvius, būtent: Stasį Pilką, Arlauskaitę - Mikšienę, Henriką Kačinską, Ip. Tvirbutą, Vitalį Žukauską, Gustaičius, J. Kaributą, J. Blekaitį, G. Veličką ir kitus, kurių visų išvardinti neįmanoma; Kanadoje aš kreipiu dėmesį Birutės Pūkelevičiūtės, E. Dauguvietytės-Kudabienės, Veselkos, Barausko ir kitų. Pasirūpinkite tinkamai paminėti šį didįjį įvykį mūsų lietuvių teatro kelyje. Juk visi pirmojo vaidinimo asmenys jau yra mirę ir jie nebegaali patys čia kelti balso!...

Kl. Prielgauskas.

P. S. Visi lietuvių laikraščiai yra prašomi perspausdinti.

LIETUVOS TURISTŲ

neleidžia vienų į užsienį, bet maišo juos su įvairiomis kitomis „broliškomis“ tautomis. Liepos 19 d. iš Vilniaus išvyko 13 asmenų grupė į Suomiją. Jie bus Helsinkyje ir kitose Suomijos vietovėse, tačiau ne vieni, bet kartu su ukrainiečiais ir Komi respublikos turistais. E.

kime ilgiausių metų, sėkmės ir kūrybinių laimėjimų.

KULTŪRINĖ KRONIKA

B. VAITKŪNAITĖS IŠRAISKOS ŠOKIO STUDIJA DUODA VASARINĮ KURSĄ

Birutė Vaitkūnaitė priima ir dainavimo pažangą ir imponant savo ritminės mankštos ir išraiškos šokio studiją naujas mokinėms. Pamokos vyksta dienos metu ir vakarais. Rugpjūčio mėnesio antrąją ir trečiąją savaitę atidaromas specialus koncentruotas vasaros kursas. Užsiregistruoti tel. CR 7-7868.

JO YRA ŽEMĖ

Algimanto Mackaus poezijos rinkinys „Jo yra žemė“ jau pasirodė knygų rinkoje. Tai didokas leidinys. Rinkinys padalintas į dvi dalis ir du skyrius. Pirmoje dalyje, pavadintoje „Pasikartojimų“ vardu, jauna sis poetas žiūri ir save ir į gyvenimą, daugumoje matydama mirtį ir neviltingą. „Aš suklu pau, ir niekas nepakelė, / ir nepažadino manęs lietus, / tik žolės, prie manęs priėję, / nu stebok, kad žmogus / pavasari numrit galėjo, / kai lijo kvepiantis lietus“ / („Keista mirtis“, psl. 16). Nedaug šviesių eilių yra ir skyriuje „Sala ir paukštis“, o taip pat ir antroje dalyje „Mūsų vasaros prasiplius ko nesutikusių“ su jos skyriais „Dedikacijos mirčiai ir meilei“. Čia bene vienu iš stipriausiųjų eilėraščių yra „Išpažintis“ (psl. 77).

Viršelį ir skyrių vinjetę piešė Dalia Juknevičiūtė. Rinkinį išleido Santara, spausdino M. Morkūno spaustuve. Sis yra antrasis A. Mackaus eilėraščių rinkinys. Pirmasis buvo „Elegijos“, pasirodęs Algimanto Pagėgio vardu. E. Š.

NAUJOS PATEFONO PLOKŠTELĖS

Be Br. Jonušo maršų plokštelių, kurios yra labai gerai išdytos, paskutiniu metu pasirodė dar daugiau gerų plokštelių.

J. Karvelis Čikagoje išleido Alodijos Dičiūtės - Trečiokienės „20 operų arijų“ iš šios operų: Romeo ir Julija, Faustas, Eugenijus Onieginas, Pikų dama, Kunigaikštis Igoris, Trubadūras, Gražina, Cavalierius rusticana, Carmen, Samsonas ir Dalila, Semiramide, Sevilijos kirpėjas, Norma ir Safo. Šia klinkininkai taip pat dalyvaus proga verta pažymėti, kad so tarptautiniame geografų kongrese. E.

LIETUVOS MOKSLININKAI

tarptautiniuose kongresuose. Tarptautiniame geologų kongrese Kopenhagoje kitais metais dalyvaus ir kai kurie Lietuvos mokslininkai. Jų paskaitų temos numatytos tokios: „Lietuvos geologinė sąranga“, „Naujausi žemės plutos judėjimai Pabaltijoje“ ir kt. Lietuvos mokslininkų paskaitos bus atspausdintos lietuvių, rusų ir anglų kalbomis ir įteiktos kongreso dalyviams. Lietuvos mokslininkai taip pat dalyvaus proga verta pažymėti, kad so tarptautiniame geografų kongrese. E.

jiešmininko ar geležinkelio sargo, jis savo gabumais ir užsi spyrimu pasiekė dabartinių universitetinių viršūnių žinios lygį. Tai ne juokai!

— Tai kas gi išderino jūsų šeimyninę darną, jeigu jūs taip vienas kitą mylėjote?

— Ai kaip sunku ir tai atsakyti. Aš tau tuojau atsakysiu. Bet nuostabu. Ar gi man, silpnai moteriai, aiškinti tau, tokiu protingam, kas dabar bendrai darosi su gyvenimu, su žmonių gyvenimu Rusijoje, ir kodėl griūva šeimos, jų skaičius tavo ir mano? Ai, lyg tai būtų reikalas žmonių, jų pa našumo ar nepanašumo, meilėje ir nemeilėje. Visa, kas buvo sutvarkyta, suderinta, nustatyta, kad būtų šeimos židiniai, visa tai drauge su perversmu nuėjo vėjais, drauge ir su vi suomene. Visa buitiska apversta ir sugriauta. Beliko tik tai nebutinė, nepanaudotoji jėga nuogo, ligi odos nuplikinto sieliskumo, kuriam niekas nepakito, nes jis visą laiką merdėjo, drebėjo ir traukėsi į tokį pat nunuogintą ir vienišą. Mu du, kaip du pirmieji žmonės, Adomas ir Jieva, kuriems nebuvo kuo prisidengti pasaulio pradžioje, ir mes dabar ir išrengti ir benamiai jo gale. Ir mes esame paskutiniai atsiminimas apie visa tą neišskaičiuojamą didingą, kas pasaulyje padaryta per tūkstančius metų tarp jų ir mūsų, ir šių dingusiųjų stebuklų atminčiai mes kvėpuojame ir mylime, ir verkiame, ir draugaujame vienas su kitu ir vienas prie kito glaudžiamės.

14

Po trumpos pertraukos ji tęsė žymiai ramiau.

— Aš tau pasakysiu. Jeigu Strelnikov vėl taptų Pašenka Antipovu, jeigu jis nustotų bepročiauti ir maištauti, jeigu laikas pasisuktų atgal, laikas pasisuktų atgal, jeigu kur nors toli, žemės krašte, stebuklu sužibėtų mūsų namo langas su lempa ir knygomis ant Pašos rašomojo stalo, aš, rodos, ke liais ten eičiau. Viskas manye sukiltų. Aš neišlaikčiau prieš praeties šauksmą, laiko šauksmą. Aš viską paaukočiau. Net gi kas brangiausia. Tave. Ir mano artimumą tau, tokį nuostabią lengvą, neišreikalaują, suprantamą. O atleisk. Aš ne tą kalbu. Tai neteisybė.

Ji apsikabino jį ir pradėjo raudoti, bet greit susivaldė. Šluostydama ašaras, ji kalbėjo:

— Bet juk tai yra pareigos balsas, kuris ir tave varo pas Toniją. Dieve, kokie mes nabagai! Kas su mumis bus? Kas mums daryti?

Kai ji visai susivaldė, toliau kalbėjo:

— Aš vis dėlto tau neatsakiau į klausimą, kodėl iširo mūsų šeimos darnai ir laimė. Vėliau aš tau supratau labai aiškiai. Aš tau papasakosiu. Tai bus pasakojimas ne tiksliai apie mus. Tai bus daugelio likimas.

— Kalbėk, mano išmintingoji.

— Mes susituokėme prieš pat karą, tiksliai prieš dvejus metus ligi jis prasidėjo. Ir vos mes pradėjome gyventi savo

protu, įsirengėme namus, paskelbė karą. Aš dabar esu šitikinusi, kad jis buvo visko kaltininkas, visų mūsų kartos nelaimių priežastis. Aš gerai atsimenu jaunystę. Aš dar gyvenau taikos laikų amžiuje. Buvo priimta pasitikėti proto patarimais. Tai, ką patarė sąžinė, buvo laikoma natūraliu ir reikalingu. Žmogaus mirtis iš rankų kito žmogaus buvo retenybė, iš normalumo ribų išeinąs reiškinys. Užnušimai buvo žinomi tiksliai tragedijose, detektyvų romanuose, laikraščių dienoraščiuose, bet ne kasdieniniame gyvenime. Į staiga šoksnis iš ramybės ir rimties į kraują ir raudas, visu tinas sužvėrėjimas kasdien ir visur, įteisintas ir pagrįstas. Turbūt tas niekuomet nepraeina be pasėkmių. Tu turbūt geriau už mane atsimeni, kaip viskas iškart pradėjo griūti. Traukinių judėjimas, miestų aprūpinimas maistu, šeimos santvarkos pastovumas ir moraliniai pagrindai.

— Tęsk. Aš jau žinau, ką tu pasakysi toliau. Kaip puikiai tu viską analizuoji! Koks malonumas tavęs klausyti!

— Tada į rusų žemę atėjo neteisybė. Svarbiausia ne laimė, ateities piktybių šaknims buvo netekimas tikėjimo sa vo nuomonės vertingumu. Įsivaizdavo, kad laikai, kada buvo žiūrima moralinių jautimų, yra praėję, kad dabar reikia gyventi svetimomis, visiems primestomis idėjomis. Pradėjo augti viešpatavimas frazės, pirma monarchinės, po to — revoliucinės. Šis visuomenės paklydimas buvo visuotinis ir buvo laikomas padoriu. Viskas turėjo jam paklusti. Neat silaikė prieš jį ir mūsų šeima. Kažkas pakrypo. Vieton vi sada pas mus viešpatavusios rimties, dalis deklamacijos kvilybių išiskverbė ir mūsų pasikalbėjimuose, kažkas parodė mo, būtinas rodymas protingumo sprendžiant pasaulines temas. Ar galėjo toks reiklus savo atžvilgiu žmogus, kaip Paša, taip neklaidingai skyres esmą nuo tariamumo, praeiti pro šį užsislėpusį falšą ir jo nepastebėti? Ir čia jis padarė fatališką, visa pirmyn nulėmusią klaidą. Laiko žymes, visuomenės blogybes jis priėmė kaip naminių reikšnių. Tono nenatūralumą, valdininkiską mūsų svarstymų įsitępimą jis prisiėmė sau, manydamas, kad jis — sausainis, eilinis žmogus futliare. Tau, turbūt, artodo nepatikima, kad tokie nie kai galėtų gyvenime ką nors reikšti. Tu negali įsivaizduoti, kaip tas buvo svarbu, kiek dėl to Paša pridarė vaikiškų kvailysčių. Jis išėjo į karą, ko niekas iš jo nereikalavo. Jis tai padarė, kad mus nuo savęs atpalaidotų, nuo jo įsivaizduotos neva savo mums priespaudos. Nuo čia ir prasidėjo jo beprotybės. Kažkokia savimeilė, neteisingai pakreipta, jis užsiga vo dėl kažko gyvenime, dėl ko paprastai nepykstama. Jis pradėjo purkštauti prieš įvykių raidą, prieš istoriją. Jis su ja išsiskyrė. Jis ir ligšiol su ja suvedinėja sąskaitas. Iš čia jo iššaukiantieji beprotybės žygiai. Jis dėl šios kvailios ambicijos eina į pražūtį. O kad aš galėčiau jį išgelbėti!

— Kaip labai, tyrai ir stipriai jį myli! Mylėk, mylėk jį. Aš tavęs jam nepavydžiu, aš tau nekludau. D. b.

LITUANICA CANADIANA
SUDARĖ BIBLIOGRAFAS
A. RUŽANIEC-RUŽANCOVAS

8.

8—7 Humoras — Humour — mation Centre in Canada Lit
Humor huanian National Federa
tion in Canada, sp. (1956).
Virš., 42 p., iliustr. 210X280 m
m Aprašė Bronius Kviklyys.

63
Pastaba: Papildymus ir pa
taisas prašoma siųsti Lithua
nian Bibliographical Service,
1132 North Walnut Street,
Danville, Illinois. Šioje biblio
grafijoje knygos aprašytos iš
paminėjimų spaudoj sudaro
15,8%, knygos aprašytos ma
lonaus bendradarbio-talkininko
—3,1%. Šių leidinių negavo
nei Liet. Biblig. Tarnyba, nei
Pasaulio Lietuvių Archyvas
Chicagoje. Būtų gera proga lei
dėjams dabar papildyti tiek bi
bliografinės kartotekas, tiek
knygų rinkinį.

Aforizmų rinkinys. Montre
al, P. Q., išleido M. Čepkaus
kas, sp. 1954. Kieti virš., 544
p. \$ 6.00. Aprašė „Nepriklau
soma Lietuva“ 54-40, 8. Rec:
— Draugas 54-261, II, 7; Pru
nksis, J. Draugas 55-66, II, 5
59

92 Biografijos, atsiminimai
— Biographies, memoirs —
Biographies, memoirs

Vaičeliūnas, Juozas:
Juozas Vaičeliūnas Tėvynės
sargyboje (Lietuvos karininko
-lakinio atsiminimai 1932-1941
m.) Sudbury, Ont., išleido au
torius, rinkimo darbą atliko
Spaudos Bendrovė „Žiburiai“.
1955 metai. Virš., 230 p., ilius.
148X202 mm Rec: Rapsys,
J. Draugas 55-130, II, 3; But
kus, S. Karys 55-7, 215-216;
— Europos Lietuvis 55-25, 2;
— Tėviškės Žiburiai 55-22, 6

„— „Juozas Vaičeliūnas
Žymieji karo vadai. Sudbury,
Ontario, išleido autorius, spa
usdino „Žiburiai“ Spaudos B
vė. 1958 (išleista 1957). Kieti
virš., 215, Inm. p., iliustr. 135
x190 mm \$3.00. Pastaba: kny
goje aprašyti — Aleksandras
didysis, Hanibalas, Julius Ce
zaris, Džengiskanas, Bernadot
te, Ney, Napoleonas, Moltke,
Hindenburgas, Mannarheimas.
Rec: A. L. Karys 58-2, 68;
— Draugas 57-286, II, 1; Rap
šys, J. Draugas 58-15, II, 5;
Račkus, A. Naujienos 58-13,3;
S. S. Darbininkas 57-89,4;
— Tėviškės Žiburiai 58-2, 61
93-99 Istorija — Histoire -
History

Šapoka, Adolfas (1906 2
13—): Dr. Adolfas Šapoka
Vilnius Lietuvos gyvenime. To
ronto, Ont., autorius leidinys,
surinko „Žiburiai“ Spaudos
Bendrovė. 1954. Virš., 96 p.,
iliustr. 150x230 mm 1000 egz.
Rec: (ads.) Sėja 55-8,6; Cicė
nas, J. Draugas 55-42, II, 6;
Dily, J. Tėviškės Žiburiai 55-
11,7; — Draugas 55-24, II, 2;
— Laikas 55-136,6 62

The Greatest Tyranny Do
cumentary Facts about the Or
ganized Murder of the Baltic
People. (Kanada), Published
by Estonian National Commit
tee in nCanada Latvian Unfor

Pastaba: Papildymus ir pa
taisas prašoma siųsti Lithua
nian Bibliographical Service,
1132 North Walnut Street,
Danville, Illinois. Šioje biblio
grafijoje knygos aprašytos iš
paminėjimų spaudoj sudaro
15,8%, knygos aprašytos ma
lonaus bendradarbio-talkininko
—3,1%. Šių leidinių negavo
nei Liet. Biblig. Tarnyba, nei
Pasaulio Lietuvių Archyvas
Chicagoje. Būtų gera proga lei
dėjams dabar papildyti tiek bi
bliografinės kartotekas, tiek
knygų rinkinį.

LIETUVIŲ BIBLIOGRAFI
NĖ TARNBA

buvo bibliografo A. Ružancovo
ir inž. S. Šimkaus įsteigta 1945
m. LBT, talkininkaujant prof.
Vaclovui Biržiškai, C. Grince
vičiui, prof. Z. Ivinskiui, P. Ja
cikevičiui, V. Lišauskiui, B.
Kvikliui ir N. Ružancovienei,
suregistravo per 14 paskutinių
jų tremties metų daugiau kaip
2500 knygų ir brošiūrų, lietu
vių išspausdintų tremtyje ir iš
eivijoje. Leidinių sąrašas buvo
paskelbtas Knygų Lentynoje,
kuria leido LBT, vėliau VLI
Kas, paskui JAV LB Kultūros
Fondas, o dabar Čikagos Lietu
vių Literatūros Draugija, Kny
gų Lentyna yra taip pat sure
gistravusi per 50.000 svarbes
nių periodikos straipsnius.

Šiuo metu LBT turi daug
sunkumų darbą tęsti reikalin
gų platumu dėl lėšų stokos. No
rėtume todėl atkreipti knygų,
žurnalų ir lakraščių leidėjų d
mesį į LBT darbo svarbumą
lietuvių kultūrai ir prašyti siun
tinėti jai savo leidinius, bet ku
ria kalba spausdinamus, bet
kurie leisti Lietuvos ar lietu
vių tautos ir kultūros reikalus.
Tie lediniai reikalingi įtrauk
i bibliografinės žinias. Šiuo pat
yra prašomi ir visi lietuvių mo
kslininkai, kurie planuoja leis
ti savo darbus svetimomis kal
bomis, o taip pat organizaci
jos siuntinėti savo veikalus,
statutus, apyskaitas, progra
mas ir kt. LBT. Ji visa sure
gistruos ir perduos Pasaulio
Lietuvių Archyvui Chicagoje
saugoti. LBT adresas: Lithua
nian Bibliographical Service,
1132Walnut St., Danville, Ill.

● Liet. Enciklopedijos XVIII
tomas atspausdintas ir jau ren
kamas XIX, kurį redaguoja
prof. Pr. Čepėnas.

Vokalistė Sylwia Murphy,
dainuojanti per CBC ir TV.

PAMINKLO REIKALU

Brangūs tautiečiai!

Daugiau kaip dešimt metų
ėjęs Lietuvos Generalinio Kon
sulo Kanadoje pareigas, min.
Vyt. Gyls birželio 14 d. ap
leido gyvųjų tarpą.

A. a. velions biuvo taurus
žmogus, nuoširdus lietuvis ir
atsidavęs bei ištikimas Lietu
vos Valstybės tarnas, išbuves
jos diplomatinėje tarnyboje
nuo 1919 metų. Savo gyven
ime jis nešė svarbias ir atsakin
gas pareigas.

Vytautui Gyliui mius, mes
netekome ne vien tik vieno iš
mūsų senųjų veikėjų, bet ir
kaip iki savo mirties tebebu
sio valstybines pareigas, vie
no iš mūsų Nepriklausomybės
tęstinumo simbolių.

Šiandien mums tepalieka tik
velionies atminties pagerbi
mas. Šiam reikalui Toronto lie
tuviai, kurių tarpe velionis sa
vo amžiaus paskutinįjį dešimt
metį praleido, sudarė platesnės
apimties komitetą, kurio parei
ga yra rūpintis laidojimo išlai
dų padengimu, bei sukėlimu pa
kankamai lėšų paminklui pa
statyti, kaip tik velionies palai
kai bus perkelti į tik ką įsigy
tas lietuvių kapines prie To
ronto.

Mes kreipiamės į lietuvišką
visuomenę paramos. Pinigai
bus renkami aukų lapais. Be
to, aukas galima tiesiogiai siųs
ti į šiam reikalui atidarytą To
ronto lietuvių bankelyje sąs
kaitą, išrašant čekį, ar „Money
order“: „V. Gyls Memorial
Fund“ ir persiunčiant į Para
mą (Toronto) Credit Union
Ltd., 1129 Dundas St. W. To
ronto 3, Ontario.

Jausdami, kad a. a. Vytauto
Gylio atminties pagerbimas
yra mūsų visų solidarumo, gar
bės ir pareigos reikalas, tiki
mės dosnios visuomenės para
mos.

Vytauto Gylio Atminčiai
pagerbti Komiteta.
Prezidiumas: Vytautas Meilus

STANDARTINIAI SIUNTINIAI LIETUVON

Medžiagos, rūbai, avalynė, vaistai, maistas, siuvamos
mašinos, laikrodžiai ir kt.

per

Lithuanian Trading Co. London, England.

Montrealyje Atstovas

AUG. MYLÉ

991 St. Elizabeth Str. Montreal 18. P. Q.

Tel. UN 1-1176.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Skambinkite, pristatysiu pavyzdžius ir katalogus.

LIODESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE.

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

Mosklo - Technikos naujienos

PAGAMINTA PIRMOJI LIETUVIŠKA SKAICIAVI
MO MAŠINA.

Tai „reprodukcinius perfora
torius“, turįs apie 40.000 deta
lių. Pirmą kartą Lietuvoje (ir
visoje Sovietų S-goje) pradėta
masiniai gaminti. 98% visų
detalių gaminama pačioje imo
nėje (Vilniaus skaičiavimo ma
šinų fabrike, kuris neseniai pa
statytas). Įmonės vyr. inžinie
rius yra Kaz. Sabaliauskas. Ga
minant ir montuojant detales
pasizymėję be to inžinieriai Ro
mas Melnikas, Regina Valat
kaitė, darbininkai Simanas Te
čiulis, Algirdas Bankauskas,
Bronius Kregždys, meisteris
Algirdas Sperskis.

TRIJŲ SLUOGSNIŲ
AUDINIAI

Trijų sluogsnių audinys au
džiamas normaliomis staklėmis
iš paprastų siūlų, pridant po
lietileninių siūlų. Paskui audi
nys padedamas į verdantį van
denį, kuriame polietileniniai
siūlai susitraukia ir audinyje
atsiranda didelės nuolatinės po
ros, kurios neišnyksta netgi
po ilgalaikio slėgimo. Trijų
sluogsnių audiniai naudojami
baldų apmušalams, kilimų ir
takelių gamyboje.

UNIVERSALUS
PIESTUKAS

Vengrų įmonė „švan“ ėmė
gaminti pieštukus, kuriais ga
lima rašyti bet kuriame lygia
me paviršiuje: blizgančioje
nuotraukoje, stikle, žvilgan
čiame medžio paviršiuje, plast
masinėse ir metalinėse plokšte
lėse, celiulioide, odoje ir kt.
Šiuo pieštuku užrašytasis teks
tas gerai matomas, aštrūs pieš
tukai nelūžta ir lengvai drožia
mi.

AUGŠČIAUSIAS
PASAULYJE

Maskvos Projektavimo insti
tute baigtas ištisinio gelžbeto

ninio televizijos bokšto eskizi
nis projektas.

Šis bokštas bus pats augš
čiausias gelžbetinis inžinierius
pasaulyje. Jo pagrindo diamet
ras lygus 60 m, o viršūnės —
7 m. 400 m augštyje baigsis
gelžbetinės konstrukcijos ir
bus sumontuota 100 metrų au
gščio antena, o joje aikštelės,
iš kurių mėgėjai galės stebėti
sostinę. Keturi greitaegiai lif
tai pristatys juos į norimą ai
kštelę. Bokšto viduje bus su
montuota Maskvos televizijos
centro perdavimo įrengimai.
Stoties veikimo radiusas —
120 km.

LIETUVOS GEOLOGŲ
VEIKLA

Mokslų akademijos Geolo
gijos ir geografijos instituto
direktorius K. Bieliukas parei
šė kime spaudai t. k. pasakė, kad
institutas pradėtas organizuo
ti 1946 metais ir, be kitų, pa
ruošė veikalus „Lietuvos TS
R fizinė geografija“ ir „Lietu
vos TSR ekonominė geografi
ja“. Geofizikai savo darbus
daugiausia spausdina „Moksl
niuose pranešimuose“, kurių
jau išėjo 10 tomų. Šiuo metu
veikia 5 instituto sekretoriai,
per Septynmetį tas skaičius pa
didėjęs iki 8, apimdamas šias
sritis: žemės plutos fiziką, at
mosferos fiziką, hidrologiją,
naudingąsias iškasenas, hidro
logiją, prevartero stratigrafi
ją ir tektoniką su paleontologi
ja, geomorfologiją, pelkėtyrą,
gamtovaizdžio tyrimus ir kt. Iš
instituto darbuotojų pasizyme
ję — jų tarpe ir jaunesnieji —
J. Dalinkevičius, J. Kisnierius,
V. Gudelis, A. Basalykas, V.
Chomskis, A. Garunkštis, E.
Červinskas, A. Seibutis, B. Sty
ra, K. Kaušyla, S. Blinstrubas
ir kt.

DR. TUMENO 50 METŲ KŪRYBOS JUBILEJUS

Neseniai knygų rinkoje pa
sirodė naujas veikalas, kurį pa
ruošė ir išleido prof. Dr. V. Tu
mėnienė. Veikalas visais atž
vilgiais labai įdomus, skonin
gai išleistas. Be biografinių
apie velionį Dr. Tumėną žinių,
jų kūrybos apibūdinimo, kny
goje telpa 65 eilėraščiai, 16
ilustracijų, dauguma istori
nių. Gražius atsiminimus yra
patiekę gen. St. Raštikis, NL
red. Jonas Kardelis. Vaizdžiai
ir teisingai prof. Tumėno kū
rybą apibūdina p-lė Danutė
Narutaitė. Įžangos žodis yra
parašytas pačios autorės prof.
Dr. V. Tumėnienės. Šis jos žo
dis yra labai gražiai ir teisin
gai išverstas anglų kalbon. Rū
pestingą vertimą padarė žino
mas rašytojas Algirdas Lands
bergis.

Bendrai paėmus, A. Tumė
no eilėraščiai sudaro kaip ir vi
durį tarp senosios klasikinės
formos ir naujųjų modernistų.
Reikia pasakyti, kad jis, Tumė
nas, ir savo eilėraščiuose neiš
vengia jam taip artimos filo
sofinės krypties. Tai apsuiki
dailininkams jau iš anksto nu
na eilinį skaitytoją, mažai te
nusivokiantį filosofinėse dokt
rinose. Prisimenu, kad dar N.
užsitikrinti, kad dailininkai sa
Lietuvos laikais jis buvo laiko
vo kūriniais pasirinktų reži
mas savotišku keistuoliu; jo mui
palankias temas. E.

Knyga parduojama po 1.
50 dol. Knyga gaunama Hamil
tono ir Toronto kioskuose.

KL. Girdvainis.

● Jubilėjinė dailės paroda įvy
ks kitais metais Vilniuje. Tais
pat metais Maskvoje būsianti
bendra Lietuvos, Latvijos ir
Estijos dailės paroda. Parodo
se bus ir kūrinių „pagal užsa
kymą“. Prie Kultūros ministe
rijos esąs sudarytas specialus
parodos komitetas, kuris su
dailininkais sudarąs „kūrybi
nes sutartis“, kitaipariant,
dailininkams jau iš anksto nu
statoma, ką jie privalo sukurti.
Kompartija, matyt, tuo nori
rinose. Prisimenu, kad dar N.
užsitikrinti, kad dailininkai sa
Lietuvos laikais jis buvo laiko
vo kūriniais pasirinktų reži
mas savotišku keistuoliu; jo mui
palankias temas. E.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave., Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai
ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika

Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,
Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St., Ville Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis,
medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas,
akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent,
Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. Raymond 7-3120.

12 metų patyrimas.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

AMERIKOS LIETUVIAI KREPŠININKAI
ARGENTINOJE

(Atkelta iš 1-mo puslapio).

Krepšininkų pasitikti liepos 15 dieną i Ezeizos aerodromą suvažiuojo didelis būrys lietuvių ir spaudos atstovų. Nėkanti visi laukė, kada jie atskris.

Pagaliam po 6 val. vėlavimo lėktuvas leidžiasi... Kartu su spaudos foto korespondentais skubu prie lėktuvo. Štai, pirmasis ant lėktuvo laiptelių pasirodo su sveikinimui iškelta ranka ir lietuviams sušunka: „Sveiki Broliai!“. Tai buvo dr. R. Gaška, krepšininkų palydovas - korespondentas. Paskui jį sekė visa dešimt augstų, jaunų vyrų, kurių veiduose viešpatavo šypsena. Tas jų ir Argentininos žemę įžengimo momentas tapo užfiksuotas spaudos foto reporterių. Praėjus mūiti nei, buvo karštas broliškas pasisveikinimas, gėlės... Eilė automobilių apleido aerodromą.

Liepos 16 d. rytas ūkanotas, blogai nutiekė svečius, o pavakariai ir visiškai nuotaiką su gadino, nes pradėjo lyti, ir lijo, su menkomis pertraukomis. Visas svečių buvimo dienas Buenos Airezė.

Liepos 18 dieną smarkiam lietuvi lyjant, visi skubėjo į Buenos Aires centre esančias sporto klubo „Ateneo“ patalpas, kur įvyko svečių su Argentininos lietuvių sporto klubu „Kovas“ krepšinio rinktinės rungtynės. Kaip ir buvo tikėta, rungtynės baigėsi svečių pergale 99-54. Po rungtynių visi skubėjo į lietuvių parapijos salę, kur laukė svečių garbei paruošti stalai. Nors lijo, bet į salę punktualiai prigrūžėjo apie keturi šimtai žmonių.

Rungtynių laimėtojas pramonininkas J. Čikštas paukavo puikią taurę, kuri ir atiteko svečiams. Taurę įteikė pats J. Čikštas, kapitonui R. Dirvonui, aidint triukšmingoms ovacijoms... Po to sekė svečių apdovanojimas specialiais „Kovo“ ženklukais, kuriuos įteikė „Kovo“ pirm. J. Petraitis ir D. Valentinaite. Po J. Čikšto įžanginio žodžio svečius sveikino ir ilgesnes kalbas pasakė: JAV Ambasados atstovas T. P. Hiltunen, buvęs Argentininos konsulas Lietuvoje, Arnaldo Barsanti, Lietuvių parap. kleb. J. Duoba, gen. T. Daukantas, italų kolo nijos atstovas Dal Panta, spaudos atstovas K. Norkus, Pijus Sakalauskas ir kiti. Svečių vardu kalbėjo ekskursijos vadovas V. Adamkavičius, kurio kalba buvo palydėta karštais plojimais. Po to sekė, šampano gėrimas iš J. Čikšto padovanotos taurės. Kad pripildytų šią taurę, reikėjo supilti kelias bonkas, o kol ją išgėrė, prisi ragavo visi krepšininkai ir jų rėmėjai. Lietuviško orkestro „Baltica“ muzikai skambant,

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

Albinas Pranevičius.

DOMINIC 6-6637

Darbas garantuotas.

Vietoj rašymo - pasikalbėkite su savo artimaisiais!

Jūs turite tėvynėje savo brangius tėvus, gimines ar draugus. Jūs labai noriai jiems rašote ir net trumpiausias jūsų laiškelis suteikia jiems daug džiaugsmo.

Štai dar geresnis būdas jiems pradžuginti:

Kalbėkite jiems, įrašant savo balsą į nedidžią magnetinę plokštelę; kalbėkite jiems visa šeima, neišskiriant nei vaikų.

Mes įrašome į plokštelę jūsų balsus mūsų studijoje ar jūsų namuose. Vieną hi-fi plokštelę galima net už \$4.50.

HI-HI RECORDING STUDIO

(Home Recording Service)

4044 Ontario St. East,

Montreal, P. Q.

LA 6-7521.

Deja, kaip lietuviams įprasta, nebuvo apsieita be gincų ir asmeniškų bei organizacinių kaprizų. Tą blogą veiksmą pastebėjo ir mūsų svečiai, kurie stebisi kad mūsų tiek nedaug ir mokame pūstis vieni prieš kitus, nors žinome, kad iš to nieko gero nebus. Neveltui vienas iš jų spaudos atstovo užklaustas, ką galėtų palinkėti Argentininos lietuviams, atsakė: „Mes norėtume palinkėti vienybės, vienybės ir dar kartą vienybės...“

L. Kančauskas.

Buenos Aires, 30.7.59.

VARŽESI PABALTIECIAI LENGVAATLEČIAI

Liepos 25-26 dd. Čikagoje įvyko 1959 m. Š. Amerikos Pabaltiečių lengv. atletikos pirmenybės, trečiosios iš eilės.

Vertinant taškais, šias varžybas laimėjo lietuviai — 132:121. Tačiau vyrų grupėje daugiau taškų surinko latviai — (81:77), ir tik lietuvis moterų 55:40 pasekmė nusvėrė pergale.

Vyrų grupėje lietuviai išėjo laimėtojai šiose rungtyse: 400 m (E. Tlekejūnas — 52.2), jie ties meime (A. Brazdis — 199.6"), 110 m kliūtiniam bėgimui (H. Lukaitis — 16.5), šuolyje į aukštį su kartinu (E. Karosas — 10'5 1/2", 200 m (E. Alexejunas — 23.3), trišuolyje (V. Venclauskas — 41'2"), 4x100 m estafetėje (lietuvių rinktinė — 45.9), šuolyje į aukštį (H. Lukaitis — 57").

Moterų grupėje lietuvių laimėjo: 60 m. (M. Šileikytė — 8.4), 100 m. (M. Šileikytė — 14.0), šuolį į aukštį (K. Gelažytė — 4'3"), disko metimą (S. Juodvalkytė — 95'5"), 4x60 m estafetę (lietuvių I — 33.1), rutulio stūmimą (S. Juodvalkytė — 35'1"), jieties metimą (M. Šileikytė — 86'2").

Pažymėtina, jog lietuviai vyriausiai pasirodė trumpų distancijų bėgimuose, tuo tarpu kai ilguose vyravo latviai. Lietuviai geresni buvo įvairiuose šuoliuose, tačiau mėtymuose (išskyrus jietį) pirmaisiais buvo latviai.

Gera pajėga čia pasirodė čikagietis E. Alexejunas, pelnęs lietuviams nemažą taškų. Moterų klasėje pažymėtina buvo M. Šileikytė (taip pat iš Čikagos), laimėjusi 3 pirmąsias vietas ir prisidėjusi prie pergalės estafetėje.

E. Š.

LIETUVOS II-JE SPARTAKIADOJE

laimėjo vilniečiai sportininkai. Varžybose buvo pasekti 42 nauji Lietuvos rekordai, o 25 sportininkai parodė pasekmes, viršijančias Sovietų Sąjungos sporto meistrų normų reikalavimus. Viso spartakiadoje dalyvavo 2668 sportininkai, jų tarpe 120 sporto meistrų. E.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

Kauno Kūno Kultūros Institutas skelbia naujų studentų priėmimą 1959-60 mokslo metams. Kandidatai turi būti baigę vidurinę mokyklą, ne vyresni kaip 35 m. amžiaus, ir su PDG I laipsnio ženkliu ir išlaikyti stojamuosius egzaminus iš sportinio pasiruošimo (pasirinktos sportinės specijos lybės — gimnastikos, lengvosios atletikos, plaukimo). Taip pat egzaminai privalomi lietuvių kalbos, literatūros (raštu), fizikos ir chemijos žodžiu. Prie pateiktos reikalaujama reikalingos išdarbovės (jei mo reportažų iki rugsėjo mėn. gu dirba, partinių, profsąjūn duoti negalėsio.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas DO 5-0224

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259-3 Ave.,

Ville Lasalle.

DO 6-9343

Tradicinė Lietuvių Diena

ROCHESTERYJE

Tradicinė Lietuvių Diena, kuri tęsiasi jau 22 metai išlės, Rochesterio liepos 4 d. praejo labai įspūdingai.

11 val. prie Šv. Jurgio lietuvių parapijos, 545 Hudson Ave., pradėjo rinktis mašinos, papuoštos USA ir Lietuvos vėliavomis, apkabinėtos tautiškų spalvų kaspinais ir įvairiais papuošalais. Už tris gražiausias apdėdytas mašinas buvo skiriamas prizai.

Pirmą valandą visas karavanas — apie 100 gražių paruoštų mašinų — pradėjo judėti į nurodytą vietą „Thursam“ Park. Karavanui vadovavo ir jį tvarkė 3 policininkai. Tai buvo jaudinanti ir nepaprastai įspūdinga eiseną. Tarytum ta mašinų vilkstinė lygiavo ir vin giavos Kaune Laisvės Alėjoje.

Piknikui vieta buvo parinkta puiki. Senais klevais, ažuolais ir uosiais pasipuošusi vieta. Mašinas surikiavus nurodyton vieton, piknikautojai jieškojosi patogesnių vietų, pavė

ginių, komjaunimo ir kt. organizacijų. Egzaminai pravedami rugpjūčio 1-2 dd.

Naują Lietuvos rekordą šuolyje su kartinu atsidė J. Mozūra, iššokęs 4,30 m.

Ne vienas stebėjosi, kad SS meistris J. Pipynė, nedalyvavo lengvosios atletikos rungtynėse prieš JAV Filadelfijoje. Pasirodo, kad kontrolinių varžybų metu Maskvoje, Lietuvoje mirė J. Pipynės motina, tad mūsų meistris greitai paliko Maskvą, visiškai nestartavęs varžybose. J. Pipynė yra vedęs Europos šuolių į vandens meistrę A. Kareckaitę.

Lietuvos sostinėje, aštuonias dienas vyko taip vad. spartakiada, kurioje buvo praves tos varžybos beveik visose sporto šakose.

Iš miestų, daugiausiai taškų surinko Vilnius, prieš Kauną, Klaipėdą, Šiaulius ir Panevėžį, o rajonų — Mariampolė prieš Telšius ir Kėdainius.

Lietuvos jaunių šachmatų pirmenybės laimėjo kauniečiai Grigaliūnas, surinkęs iš galimų 10 taškų — 7,5 t. Mergaičių grupėje kaunietė Bendelytė ir vilnietė Šližaitė surinko po 9 t. iš 11 galimų.

Nauji Lietuvos rekordai: A. Varanauskas rutulį nusiųmė 17,64 cm (šiuo metu Euro poje ši pasekmė yra penktoje vietoje, o visoje Sov. Sąjungoje — antroje), dešimtkovėje A. Kekys surinko 5.950 taškų ir A. Židonis 400 m nubėgo per 48,8 sek. Jaunių rekordus atsieklė V. Jara rutulio stūmimo — 14,37 m ir J. Jankauskaitė disko — 43,75 m.

Lietuvos sporto žaidynėse („spartakiadoje“) krepšinio laimėjo Kaunas, baigėme įveikdamas Vilnų 76.50 (vyrai) ir 60.44 (moterų). Trečioji vieta teko Panevėžiui.

Kanados šachmatų meistris P. Vaitonis 1936 m. yra pasiekęs Lietuvos rekordą šuolyje su kartinu! Pasekmė — 3,40 m. šiuo metu Lietuvoje yra septynioliktoje vietoje, o J. Vabalo rezultatas — 3,63 m. atsiiektas 1939 m. aštuntoje.

Sk. vedėjo pastaba. Ryšium su pareigomis šeštosios Lietuvių Dienos Komitete, platesnių Lietuvos sportinio gyvenimo reportažų iki rugsėjo mėn. gu dirba, partinių, profsąjūn duoti negalėsio.

sio, nes saule kepino ir buvo puiki vieta. Tuoj pradėjo veikti bufetai su užkandžiais ir visokiais šaltas gėrimais. Už va landos per garsiakalbį pasirodė įvairiausių lietuviškų dainų melodijų.

Ketvirtą val. buvo pradėta oficiali dienos programa. Pirmas per garsiakalbį prabilo gražiai ALT vicepir. Dr. Vl. Lelis, kuris sveikino ALT pirmininko Petro Norkeliūno var du visus dalyvius, vietinius ir svečius, nes svečių buvo suvažiavę iš tolimesnių miestų ir iš Kanados. P. V. Lelis kalbėjo labai jautriai, įtikinančiai, nurodydamas tokios dienos svarbą svetimtaučių tarpe, prisimindamas mūsų laimę, kad mes, gyvendami, demokratiniame krašte, galime pilnai pareikšti savo patriotinius bei kultūrinius apvaikščiojimus ir dėkoti visiems už gausų dalyvavimą. Baigdamas pristatė kalbėto bėti Mr. J. Morkūną, kuris kalbėjo anglų kalba.

P. J. Morkūnas yra nepaprastai kalbėtojas. Jo kalbos nenusibostų klausytis ištisas valandas. Jis suglaustai apibūdino Amerikos lietuvių veikimą: dėkojo JAV vadams už teikiama mums visokeriopą paramą, geriausių lietuvių draugų paminėdamas vardais. Baigdamas pristatė kalbėto kongr. Leidy Jessica McC. Weis.

Ponia Weis apie lietuvių kalbą labai jautriai, apgalvestavo jų dabartinę būtį, geriosi nepaprastu lietuvių darbštumu ir išsilavinimu, ir užtikrino, kad JAV vadai niekada lietuvių neapleis ir teiks visokeriopą pagalbą. Taipgi džiaugėsi surėdamas progą dalyvauti lietuvių tarpe ir išreikšti savo ir kitių vadovaujančių asmenų link lietuvių unsistatyną.

Paskutinis kalbėtojas buvo šv. Jurgio par. klebonas kun. Valiukevičius. Jis trumpu žodžiu sveikino visus susirinkusius ir dėkojo už skaitlingą atsilankymą.

Tuo programa buvo baigiamą. Po to, grojant geram orkestrui, buvo šokiai, dainos ir pašnekesiai, kurie tęsėsi iki prietemos.

Dalyvis.

LIETUVOJE VALSTYBI NĖS PREMIJOS

((1959 m.) paskirtos. Prof. T. Ivanauskui už veiklą „Lietuvos paukščiai“ (I, II, III t.) — 25.000 rb.; Mokslų akademijos ir Vilniaus universiteto darbuotojų kolektyvui (A. Bašalykas, K. Bieliukas, E. Červinskas, P. Garmus, V. Gudelis, V. Chomskis, A. Mačionis, M. Natkevičaitė-Ivanauskienė, A. Seibutis, B. Styra, S. Tarvydas) už veikalo „Lietuvos TSR fizinė geografija“ I tomas — 25.000 rb.; Mokslų akademijos nariui A. Minkevičiui už veiklą „Vadovas Lietuvos TSR miškų, pievų ir pelkių samanomoms pažinti“ — 15.000 rb.; Akademikui P. Šivickui už veiklą „Parazitų apibūdinimas“ — 15.000 rb. — Grožinės literatūros premijos paskirtos dvi: 20 švietimo darbuotojų grupė.

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS

117-6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERISKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

HAMILTON

MŪSŲ SILPNOJI VIETA

Kanados lietuvių dienos proga

Kai pažiūri į praeitį, tai žmogus zungas — „trūks, plyš — pa nus matai, kad mes lietuvių darysiu savaip“.

Aišku padarysi, kodėl ne, bet kas iš to, ir kokia to pada rymo kaina? Atrodo, nebūtų jo kios baimės mums prisipažinti, kad yra žmonių, kurie ma no, kad jie išmano geriau už visus ir dėl to tempia odą ant korpalo iš visų jėgų.

Iš tikrųjų jei ką mes šandien na nuveikti geriausio galime, tai yra rodydamies pasauliui veningi. Jokia kita vertė nėra didesnė. Per užsispyrimą iš pūstas reikalas, kad ir išspaus tas geriausiai, bet būdamas ne darnumo produktas, ne tik ne padės mums nė vienam, bet priešingai — ilgainiui tik pa kenks. Čia pat geras pavyzdys tas pats Hamiltonas: VI-sios Lietuvių Dienos rengimo pra džia davė suplyšinėimą šios pa vyzdinės bendruomenės ir t. suplyšinėjimo galo nematyti, atrodo, nedaug kas deda pas tangu.

Nežinau tikrųjų priežasčių, bet tai, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas VI-je Dienoje paskaitos ne skaitys — yra ženklas nekoks. Kas tada tą žodį sakys? Žmo gus iš Amerikos? Kodėl ne iš Australijos? Juk jei atstumas svarbu — kvieisti tada kuo iš toliausiai! O jei nesvarbu ats tumas, tai būtų gera, kad Ka nados Lietuvių Dienoje būtų Pasaulio Lietuvių Pirmininkas.

A. LIODZIUS, B. L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.

Teisiniai patarnavimai.

Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

Ivairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

IŠ KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius. Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių. Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados. Prieš sudarant siuntinį prašome užėti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

IŠ EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezzimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauči peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t. t.

Siuvama kojine mašina visos „Minerva-122“ (medinis sta liukas ir kojos) įskaitant visus mokėsius —
į Europą \$175.00 į Aziją \$182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir ge riau pasiūsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą.

Standartinjams medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniams prašome reikalaui mūsų atspausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryn. svorio siunt., bei užsakymus reikmenims iš Europos valst., siūsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsime gavę sąskaitą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas..

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ISTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. JA 8-3098,

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

DĖMESIO! Ši istaiga šių metų vasaros atostogoms bus uždaryta nuo liepos mėn. 19 d. iki rugpjūčio m. 3 d. imtinai.

Sav. A. KALUZA

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta. Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus įstaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniai s12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

pasakys kiti programos daly viai? Ar nebus taip, kaip Wel lande, kai vienas Toronto me ninis vienetas atsisakė atvykti atlikti programą dėlto, kad ki ti užsispyrėliai sumanė vėl — trūks—plyš padarysiu savaip — lozungą įgyvendinti prieš lietuviškos visuomenės abso liučią valią.

Kitą sykį gyvenime taip bū na, kad nori nenori reikia apsi sukti 180 laipsnių. Kai reikia, tai reikia. Klyst nėra negarbin ga. Didi garbė yra suklydus prisipažinti ir atsiskusti veidu tiesų kelią.

Vox populi — vox dei — len kiamė galvą prieš šį didžiai nu sipelnusį posakį, nes jis neša taiką, meilę, ramybę.

Vienas geras žmogus pasakė kartą, kad netiek yra svarbu, kad mes einame po truputį klysdami, bet klysti reikia tiek tik, kiek galime eiti visi kar tu.

S. Šetkus.

N. L. red., duodama gerb. S. Šetkaus pasisakymui vietos, vis dėlto mano, kad viskas iš eis gerai. Reikia pasitikėti žmonių kolektyvu, kuris atsi dėjes ruošia Dieną ir neabejo tinau nori, kad ji pavyktų kuo geriausiai — visų Kanados lie tuvių naudai ir garbei. Visus jos plius ir minusus pamaty

SAULT Ste. MARIE, Ont.

JAUNOJI KARTA — TAUTOS ATEITIS

Dar nepriklausomoje Lietu voje girdėdavome ir skaitydavome tokių skambų ir, reikia pripažinti, teisingą šūkį, kad mūsų jaunoji karta yra Lietu vos ateitis. Pasižiūrėkime į tą jaunąją kartą, kad ir tokioje, kaip daugelis kitų panašių vi soje Šiaurės Amerikoje, mūsų kolonijoje, tai jau nelabai ap sidžiausime ta savo „tautos ateitimi“. Negalėtumėt pasa kyti, kad tai blogi vaikai, bet dauguma iš jų jau kaiba (net lietuviukas su lietuviuku!) ne lietuviškai, galvoja — nelietu viškai ir visas jų gyvenimas, laiko praleidimas, papročiai ir visoki interesai jau nelietuviš ki, nors tai yra pirmoji ne Lie tuvoje gimusi jaunoji karta.

Idomiausia, kad Lietuvos ar lietuviškų reikalų priminimas tokiems jaunuoliams yra be veik tas pats, kaip žirnių bėri mas į sieną, o lietuviškos mo kyklos lankymas jiems yra sa votiška prievarta ir jų laivo laiko atėmimas.

O kas čia kaltas? Apie tai ga

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Istaiga

Victor D. ALKSNIŠ
Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West
(Kamp. Bay ir Richmond)

Room 901,

Toronto, Ont.

Telefonas EM 2-2585

RUSIJOS PAJĖGUMAS...

Atkelta iš 2-ro psl.

ga nutrūksta toj vietoj, kur prasideda rytinis Berlyno sek torius,—jis skęsta tamsoj. Jei vyksti į rytinį sektorių, tave pirmiausia pasitinka pilicijos atstovai, su salmais ant galvos ir su funkėm rankose. Tai dau gausia labai nervingi ir agre syviai atrodę septyniolikmečiai jaunuoliai. Kodėl tik jaunuoliai ir kodėl tokie nervingi ir įžulūs? Atrodė, jog nelabai kas nori būti policininku, o jaunuoliai arba nepatyrę, arba ko nors bijo. Paėjėjęs giliau, pajunti, tarsi kultūros srity žė ngtum penkiolika metų atgal — į skurdo ir nevilties laiko tarpį. Didieji senojo Berlyno pastatai teberiogsio griuvėsių krūvose, kurias ne kartą puo šia ir nuo karo metų ten tebe gulįs mašinos ar ginklo laužas. Nei tais griuvėsiais, nei tuo laužu niekas nesirūpina. Ypač nešvaru krautuvėse, kur pre kės, atrodo, paskubom ir bet kaip suverstos, ir kur tarnau tojams trūksta elementariškiau sio mandagumo. Kodėl? Man buvo paaiškinta, jog yra svar besnių darbų, negu rūpintis griuvėsiais ar kapitalistiniu mandagumu. Sienose ir ant tvorų pilna įvairiausių plaka tų su šukiais „Tai yra karas“, arba vaizdais, rodančiais, kaip kažkas kažką smaigia (vakari nis kapitalizmas smaigia tikrą sias demokratijas), nors gatvė se į akis krinta ypač didelis ru sų karių skaičius (Rytinėj Vo kietijoj jų yra daugiau kaip 400.000). Taigi, atrodo tokiai apsaugai esant čia pat, niekas nebegalėtų drįsti pradėti ką no rs smaugti.

Į visa tai žiūrint, mintų ky la giliai filosofinis klausimas: kodėl rusai pačioj vakariečių panosėj laiko sukūrę tokį li guistai pasibaisėtiną rytinio Berlyno ir komunizmo vaizdą? Juo labiau, kad ir to Berlyno piliečiai vaizdo nepagerina: kažkokiu užgesusiu žvilgsniu akyse jie skuba gatvėmis, ne

Hazan Argue, 37 m. am žiaus, CCF partijos lyde ris federaliniame parla mente, pirmą kartą į par lamentą išrinktas 1945 metais atstovauti Assina boia rinkimine apygardą, kaip vienas iš jauniausių pailmentarų. (CS).

PAJIESKOJIMAI

— Pajieškomas P. Svetlavi čius, anksčiau gyvenęs 10412 —97 Street Edmonton, Alber ta, Canada. Pajieško Jonas Pi gaga, 337 Cary St. N. Brocton, Mass., USA.

sustodami, nesidairydami, i nieką nepažiopsodami (tų pla katų seniai niekas nebeskaito). Užkalbinti jie tarsi negirdi ta vės ir dar giliau įsitraukia i švarko apikaklę.

Tad kai pagalvoji, jog kai kas nuogastauja, kad rusai be niekur nieko rytinį Berlyną perduos tvarkyti patiems ry ti niams vokiečiams, kurie vaka riniam Berlynui suteikę tą pa tį pasigailetiną mizerijos vaiz dą, negali sutikti, jog tai galė tų įvykti be tam tikro didesnio, net pasaulį sukrečiančio, spro gimo.

Ar rusų vadai būtų tokie kvaili, kad rizikuotų šiuo spro gimu? (E. L.)

Juokai per ašaras

Iš vilniškės „Šluotos“ ir pagal ją.

Žemės ūkio technikumas iš toje gerų karšių, davė blogus leidžia specialistus mažai susi pažinusių su bitininkyste, nes neturi pakankamai bitynų. Šiam faktui pavaizduoti „Šluo tos“ viršelyje nupiešta bitė, kurią apstoje studentai, o pro fesorius jiems sako: Ta bitikė — kaip karvikė. Susipažinki te su ja praktiškai: čia yra vie nintelė technikumio bitė...

Kolūkiški darbai...

Brigadininkas: Kaip gi gra žus, gražus rūtelį darželis — pilnas jau prisėtas žalių žoly ūkio. O tas „darželis“, tai kol ūkio laukai, apaugę piktžolė mis...

O čia pat kitas vaizdelis, ku rį aiškina Jovaišos eilerastis: Kur kolūkiu dobilai, Ankstų rytą ir vėlai Su rožančium, su malda Gano karvę Darata...

Tai tiktai „maldininkai“ ir klebonai, žinoma, bėda, o fak tinai tokia jau sovietinė siste ma, kad žmonės, negaudami nei minimumo pragyvenimui, turi „kniaukti“ ir kniaukia.

Metropolio kasdienybės...

Aiškinami Metropolio vado vai: direktorė Kuznecova ir buhalteris Trumpickas. Vieto je sviesto davė margarina; vie to siregistruoti savo vaikus pa skambindami telefonu Nr. AL 3-5280.

Korespondentas.

„Kombinuojantis“ kombinantis

A. Baukienė skundžiasi, kad Šiaulių „Elnio“ odos kombina te nupirkti saldainiai nudažė ne tiktai kojines, bet ir kojas rau donai. „Šluota“ aiškina, kad taip yra todėl, kad kombinatas „kombinuoja“, o mes pasakytu me, kad raudonoje santvarko je turi būti viskas raudona, to dėl ne tiktai kojines „Elnio“ kombinato sandalai nudažė rau donai, bet ir kojas...

Kaip bolševikai kelia ūkio derlių

Tą parodo piešinys: ant ma žojo rankos piršto kabo mažy tis jovų maišelis, iškeltas į vir šų... Taip bolševikų keliamas derlius...

● Maskvos Valstybinė literatū ros leidykla užsienio kaibomis išleido anglų kalba Ievos Simo naitytės apysaką „Pikčiurnie nė“ („Bush ant her sisters“). Ši knyga taip pat išversta i ki nų kalbą ir 1957 m. išleista ata kiru leidiniu.

DRAUDIMAI

Automobilių, namų,
gyvybės ir kt.

RO 6-0811 arba RO 6-0832

PRANO BARAUSKO

DRAUDIMO

AGENTŪRA

49 Cameo Cres.,

Toronto 9, Ont.

Tauptyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.

Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro.

Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.

Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

MONTREAL

VASAROS SEZONO UŽDARYMO GEGUŽYNĖ

NL Mašinų Fondo vauji.
KLT Montrealio skyrius sekančią savaitę, rugpjūčio 23 dieną, La Plaine, P. Q., pp. Girinių ūkyje, ruošia atsisveikimo su vasara ir vasaros sezono uždarymo gegužinę, kurios pėlnas skiriamas „Nepriklausomos Lietuvos“ Mašinų Fondui, nes Spaudos Bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“, kuri leidžia laikraštį, yra pasiryžusi pertvarkyti spaustuve, įsigyti naujų mašinų, pagerinti spaudą.

Piknikas bus įvairus ir įdomus. Sekančiame NL numeryje bus paskelbta platesnė pikniko programa.

Kaip žinoma, pp. Girinių ūkyje gražiame miške yra įrengta platforma šokiams, todėl šokti, medžių pavėsyje, yra labai puikios sąlygos.

Gegužinės metu veiks visa, kas piknikui yra reikalinga. Bus ir staigmenų. Plačiau kita me NL numeryje.

Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti paskutinėje šio sezono gegužinėje, pakviesti pažįstamus ir savosios, lietuviškosios, skaudos bičiulius.

● **Rašytoja Marija Aukštaitė** išvyko atostogų ir poilsio.

● **Juškevičienė Petronėlė** šiemet atostogaus, kaip mokytoja leidžia namie.

● **Juškevičius Jonas** sugrįžo iš atostogų ir jau pradėjo dirbti.

● **Juškevičius-Miller J., jnr.**, šiemet veda Montrealio parkų vaikų kolonijas, kurias organizavo miesto savivaldybė.

● **Pp. Daugelavičiai**, atostogaudami, savo mašina važinėjo po JAV.

● **Pp. Juodviršiai** su pp. Daugelavičiais buvo išvykę į JAV ir kurį laiką atostogavo prie kalno White face.

● **J. Jurgutis** su Ponia atostogavo leido sūnaus Jono šeimoje, kuri gyvena už Montrealio miesto.

● **Išvyko.** Visos Darželio Sėsės išvyko rekolokaciją Putnam, Conn. Grįš tik kitą sekmadienį — rugpjūčio 16 d.

DR. J. ŠEMOGAS
Office 5441 Bannantyne
(kamp. Woodland)
Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo valandos:
pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 2-4 ir 7-9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
arba pagal susitarimą.
Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA
Pacientai priimami iš anksto susitarus
9 a. m. — 10 p. m.
išsky. antradienį: iki 6 v. p. m.
5441 Bannantyne,
(kampas Woodland)
Tel.: PO 8-4547
Namų: PO 8-0496

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
Tel. PL 9953

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

● **Adv. dr. St. Daukša** su šeima šiemet vasaroja Virginia Beach, Va, USA, Po atostogų grįždami į Montrealį, pp. Daukšos užsuka į Wasingtoną, kur turi daug bičiulių, pažįstamų ir iš Nepriklausomos Lietuvos bendradarbių.

● **Pr. Šimelaitis** su Ponia atostogaudami važinėjo po JAV ir kurį laiką praleido Worcesteryje, turinčiame nemažą lietuvių koloniją, o dukra Jūra te tuo metu atostogavo Putnam.

● **P. Bijūnas** su Ponia atostogų metu savo mašina važinėjo į Amerikos gilumą ir aplankė savo gmines. Pakeliui pp. Bijūnai nuvežė pp. Šimelaitius į Worcesterį, o grįždami, juos grąžino į Montrealį.

● **Romuvoje**, vasarvietėje, kurią veda P. Juodkojis, prasidėjo statyboms ir sutvarkius ežerą, labai sparčiai perkami žemės sklypai. Sauso ir kvapnaus pušyno vieta visiems patinka, kas tik tai ją pamato.

● **Polio liga** Montrealyje pradėjo reikštis skatlingiau. Patartina vaikus skiepyti.

● **Adomonis Jonas** su šeima atostogavęs JAV ir savo mašina apvažinėjęs daugelį vietų, ilgiau viešėjo pas Poniaus brolio daktarą Vienožinskį prie Čikagos, jau sugrįžo į Montrealį. J. Adomonienė jau pradėjo dirbti ir jau priima užsakymus siuntinių į Lietuvą ir kitas vietas už geležinės uždangos.

● **Lukošius Mykolas** atostogavo JAV, kur aplankė daug vietų ir jose daug giminių, bičiulių ir pažįstamų. Ponia Lukošienė atostogauja Kanados kalnuose.

● **Nijolė Kličiūtė** su Algimantu Ratu (iš Brooklyn) tuokia si rugpjūčio 22 dieną Montrealyje, AV Bažnyčioje.

● **Vyt. Liesūnaičiai** ruošiasi greitai išvykti į JAV.

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų Gydytoja
1410 Guy St.,
(Bank of Toronto Bldg.)
I augštas, 11 kamb.
Tel. WE 2-6662

Priėmimo valandos pagal susitarimą
nuo 8 iki 10 val.
Namų tel. PO 8-8096

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL. D.
Suite 25—26
152 Notre Dame St. E.
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Montreal. UNIVERSITY 6-7026

Res.: 40 Lafleur,
LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS
JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.

Namie 2654 Hogan
Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

NOTARAS
MILTON W. WINSTON,
B. A., B. C. L.
Suite 504 ir 505
4 Notre Dame St. E.
Montreal. UN 6-6556

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS
ČIKAGA SUSIRŪPINUSI TINKAMAI PRIIMTI SO
VIETIJOŠ DIKTATORIŲ

Jeigu Chruščiovo „vizitas“ policijai sukėlė didelį susirūpinimą, tai nemažesni sukėlė ir visų pavergtųjų tarpe. Visų Rusijos okupuotųjų tautų žmonių pasiryžę suruošti ne „pikietą“, bet demonstraciją, kaip tur būti.

Kyla mintis, kad demonstracija turi būti perdėm imponantiška. Tuo tikslu yra reikalinga demonstracija įjungti ne tik tautas, įeinančias į pavergtųjų tautų seimą, bet ir Sibiro ir Kaukazo tautas, kurios taip pat yra pavergtos.

Eliniai pavergtųjų tautų žmonės laukia, kad demonstracija prieš Chruščiovą būtų rimta, efektyvi ir pavergtųjų tautų solidarai įvykdyta. Kadan gi Chruščiovas yra ukrainietis, tai ukrainiečiai pirmieji organizuojasi prieš savo tautos išdaviką, Stalino pataikūną, karų Azijoje ruošėją, ir naujo pasaulinio karo kurstytoją.

Demonstracijai dalyvaukime masiškai, jeigu tik tai Chruščiovas drįs į Čikagą užsukti, jei nepabijos čia nusileisti, nes Čikaga yra laisvųjų miestų.

Bet kiek žinoma, pats Chruščiovas pareiškė norą Čikagą aplankyti. Tat tenka būtinai ruošti jį „tinkamai sutikti“.

TRADICINĖ LIAUDININKŲ IR SĖJOS GEGUŽINĖ

Čikagos Liaudininkai „Sėjos“ žurnalo nudaui kasmet ruošia vieną gegužinę. Siemet „Sėjos“ gegužinė įvyks rugpjūčio 23 dieną, sekmadienį, kaip ir kitais metais, Maywood Grove, Illinois. „Sėja“ maloniai prašo bičiulius ir prijaunčius bei rėmėjus rezervuoti tą datą „Sėjos“ gegužinės naujai, kviečia visus juos atsilankyti ir atsivesti savo pažįstamus bei bičiulius.

„Sėjos“ gegužinė žada būti įdomi, nes tikimasi tūlių staigmenų, kurios atsilankiusiems bus ne tikai pajavairinimas, bet ir tikra staigmena... Visi „Sėjos“ gegužinė!

Paguldėta St. Justin ligoninėje. Tai gal vienintelis susirgimas poskutiniu laiku lietuvių tarpe. Bet, aciu Dievui, ligonis taisosi ir gal greitai grįš pas tėvelius į namus.

● **P. Zinkevičius**, 123 kuopos Montrealyje SLA narys, serga jau trečias mėnuo.

● **P-lė T. Stankūnaitė**, rugpj. 17 d., išvyksta nuolatiniame apsigyvenimui į USA, Boston, pas mamą ir sesutes.

● **Šeštadienį** Švenč Mergelės Marijos ir dangų Paėmimo šventę. Marijos garbei vakare 8 v. bus šv. Mišios. Šios šventės progą bus teikiama gen abso liucija Trečiniams po 8 val. mišių vakare. (A. V.).

KAS NAUJA KANADOJE

ILGAMETĖS IPOTEKOS PASKOLOS ŪKININKAMS

yra paskirtos Federalinės Valdžios ir bus išduodamos iš penktojo nuosimčio. Pradžioje šis planas buvo toks, kad ūkininkai mokėjo ne vieną, o du nuosimti kasmet, Jis turėdavo mokėti toki nuosimtį, kuris padengtų ir pateisintų skolinimą. Tai buvo ūkininkams gana sunku, nes pasitaikydavo, kad bendroji rinka reikalavdavo imti iš skolinių didesnę nuosimtį, o tuo tarpu ūkininkui atsistatydavo bloki metai. Dabar nustatytas pastovus penktas nuosimtis neatsižvelgiant į bendrąją rinką. Apskaičiuota, kad vidutiniškai imant toks nuosimtis yra pakankamas visai šiai sistemai pačiai išsilakyti.

PASIBAIGĖ LAŠIŲ GAUDYTOJŲ STREIKAS

5,000 Britų Kolumbijos lašišų (salmon) gaudytojų, ligšiol sustreikavusių, susitarė su darbdavių kompanija ir grįžta į darbą, nes tuojau prasideda lašišų gaudymo sezonas.

Šis streikas lietė ir palydimąsias grupes — žuvų kėlėjus iš laivų ir krantų ir žuvų skrodėjus bei paruošėjus. Jų visų centras yra Vancouveryje.

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

siuntinius siunčia A. Kavaliūnaitė. Siunčia per Angliją ir Švediją į Lietuvą ir kitus šio vietų kraštus: medžiagas, odą, avalynę, siuv. mašinas, vaistus, odą, ir kita. Siuntiniai garantuoti apdrausti. Teirautis A. Kavaliūnas WE 2-3709

TAUPLYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120. Veikia sekmadienį. 11-1 val. A.V. par. salėje, Banko kambary.

TORONTO

PAŠVENTINIMAS GEROJO MERGAICIŲ SODALICIJOS STOVYKLOS

Žolinėje, rugpjūčio 16 d., sekmadienį, Springhurst, lietuvių vasarvietėje įvyksta pašventinimas šv. Jono Kr. parašijoj naujai pastatytojo Gerojo Ganytojo stovyklos pastato. Į šventinimo iškilmes Toronto kūrėja atsiunčia vyskupo atstovą. Taip pat yra pakviesta lietuvių Bendruomenės ir kana diečių svečių. Šventinimo iškilmes prasidės 11 val. iškilminėmis pamaldomis vasarvietės koplyčioje. Po to bus einama prie stovyklos pastato šventini mo apeigoms. Po oficialiosios dalies įvyksta vaišės, kurios jungiamos taip pat su Kat. moterų dr. jos metinė švente — Žoline. Vasarvietės, o taip pat Toronto bei apylinkių lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į iškilmes.

DĖL KOPLYČIOS

Praėjusiam „N. L.“ numerio tūlas vasarvietės žmonių skundžia Springhurst lietuvių vasarvietės lietuvių koplyčią, būk ji esanti permaža ir pamaldų metu esą joje labai tvanku. Korespondentas reiškia pageidavimą pamaldas laikyti lauke, o gal net tarp medžių miške. Ne sinorėtų sutikti su minėta korespondencija. Vietovėje, kur pamaldoms gausiau susirenka daugiausiai 5-tą ar 6-tą kartą vasaros metu į metus, nepareiant 11 val. pamaldose, gali ma tą pusę valandos papūti koplyčios išorėje, atseit, lauke, kur pamaldų metu nuo pastato gaunasi šešėlis. Koplyčios stoge įrengus keturis ventiliatorius, nebėr jau taip tragiškai tvanku, kaip korespondentas apgailestauja. O, pagaliau, nieko ypatinga, jei vasarvietėje kiek ir šilčiau būna, juk tam ir vykstama į kurortus... Šv. Jono Kr. parapija Springhurst vasarvietėje yra įdėjusi daug širdies, o taip pat ir kapi talo, taip kad dar kuo kam nusiskusti vargu ar bebūtų pag rindo.

jas — Ed. Gyurki iš Woodstocko, 21 metų amžiaus. (CS).

AUTOMOBILIŲ DRAUDIMAS ATFIGS

pradedant rugsėjo 1 d., bet tik tiems vairuotojams, iš kurių mažiausia tikimasi nelaimingų atsitikimų. Šiai grupei priklauso sekantieji vairuotojai: a) kurie neturėjo nelaimių penkerių metų laikotarpyje, b) naudoja automobilius tik savo malonumui ir ne daugiau kaip 10.000 mylių į metus, c) šeimoje be savininko papildomai tik vienas narys vairuoja, d) nevairuoja vyraus, jaunesnis kaip 25 metų. Šita vairuotojų grupė (draudimo kompanijų manymu tobulai vairuojantieji) yra išskiriama ir pavadinama „A 1 selekt“. Išskirtieji turės būti pilnai apsidraudę, įskaitant automobilio sudaužymą ir asmenų sužeidimą, o taip pat susidūrimų atvejus, kur pirmąjį šimtą moka apsidraudęs. Draudimo vidurkis tokiems asmenims svyruoja tarp \$40.80 (jei jie gyve

Atiduokite mums pardavimui jūsų nekilnojama turta. Per pirmus š. m. 6 mėnesius turime 34 pardavimus. District Estate Brokers VI 2-8501.

DISTRICT ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke St. W.
VI 2-8501

D. N. Baltrukonis CR 6-5075
F. Jasutis LA 2-7879
A. Markevičius RA 7-4097
P. Adamiūnas RA 2-8035
A. Budronis RA 2-2472
P. Baltuonis LA 6-2084
Pr. Rudinskis HU 1-2957
Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Ž., Star, La Press.

Šią savaitę Gerojo Ganytojo stovykloje Springhurst lietuvių vasarvietėje įvyksta pašventinimas šv. Jono Kr. parašijoj naujai pastatytojo Gerojo Ganytojo stovyklos pastato. Į šventinimo iškilmes Toronto kūrėja atsiunčia vyskupo atstovą. Taip pat yra pakviesta lietuvių Bendruomenės ir kana diečių svečių. Šventinimo iškilmes prasidės 11 val. iškilminėmis pamaldomis vasarvietės koplyčioje. Po to bus einama prie stovyklos pastato šventini mo apeigoms. Po oficialiosios dalies įvyksta vaišės, kurios jungiamos taip pat su Kat. moterų dr. jos metinė švente — Žoline. Vasarvietės, o taip pat Toronto bei apylinkių lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į iškilmes.

MIDLANDO KANKINIŲ KRYŽIUS

pastatytas prieš dvejus metus ir skirtas Lietuvos kankiniam, yra restauruotas: medis perdažytas, pamatai sustiprinti ir duota jiems balta spalva, uždėta bronzinė lenta su parašu anglų ir lietuvių kalbomis „Lietuvos Kankiniam — Kanados Lietuviai“. Šiemetinėje keliavioje dalyvavo nemažas skaičius lietuvių. Į lietuvių pamaldas atsilankė Toronto kardinolo pagalbininkas vysk. F. V. Allen. Svečias davė palaiminimą. Midlande, Kanados kankinių šventovėje, vasaros metu atvyksta dešimtys tūkstančių maldininkų ir ekskursantų. Lietuviškasis kryžius, kuris savo puošnumu visų atkreipia į save dėmesį, yra pui ki mūsų tėvynės reprezentacija, o kartu ir garsi kalba apie mūsų krašto kankius ir josios didvyrių didžiąją Tėvynei auką. Šventovės savininkai, T. T. Jėzuitai, išleido lėla. kryžiaus spalvotą atviruką, duodami antroje atviruko pusėje prasmingą įrašą.

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto 4.

(į rytus nuo Dufferin St.)

na Winnipege) ir \$101.60 (jei jie gyvena Montrealyje) meta ms. (CS).

KANADA PIRKO AMERIKOS LĖKTUVŲ

Kanada nupirko Jungtinės Amerikos Valstybėse 10 lėktuvų iš Girumnan Albatros kompanijos už 14 mil. dol. Jie skiriami žvalgymui, gelbėjimo darbam ir arkio bazių apimimui. Kai kurias jų dalis bei įrengimus atliks Kanados firmos.

PRASO PAVERTGŲJŲ SAVAITĖS VISAME PASAULY

Koenigsteine įvyko devintasis kongresas sąjūdžio „Bažnyčia bėdoje“. Dalyvavo 30 tautų atstovai, jų tarpe apie 15 tautų iš už geležinės uždangos. Atvyko ir Koelno kardinolas, Fed. Vokietijos parlamento atstovų ir šių žymių asmenų. Lietuvių kongrese dalyvavo keliolika. Sveikinimus atsiuntė Popiežius Jonas XXIII, Fed. Vokietijos kancleris Dr. Adenaueris ir kiti.

Kongresas priėmė rezoliuciją, kuria padėkojama prezidentui Eisenhoweriui už pavergtųjų Tautų Savaitės paskelbimą. Kartu kongresas nutarė kreiptis į laisvojo pasaulio valstybes, prašant paskelbti analoginius pareiškimus visose valstybėse ir imtis visų priemonių pavergtųjų tautų išlaisvinimui pagreitinti.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektrės kontraktoriai
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515